

โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัย พ.ศ.๒๕๔๕

รายงานการบูรณะโบราณสถานวัดมหาธาตุ

ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เสนอ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สำนักศิลปากรที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา กรมศิลปากร

จัดทำโดย บริษัทกั้นต์กนิษฐ์ ก่อสร้างจำกัด

โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัย พ.ศ.๒๕๔๕

รายงานการบูรณะโบราณสถานวัดมหาธาตุ

ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เสนอ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สำนักศิลปากรที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา กรมศิลปากร

จัดทำโดย บริษัทกันต์กนิษฐ์ ก่อสร้างจำกัด

อธิบดีกรมศิลปากร
อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

คำนำ

โบราณสถานซึ่งเป็นมรดกที่สำคัญของชาตินั้น นอกจากจะชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลาแล้ว ยังได้ผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆทั้งจากภัยธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์มาหลายครั้งหลายครา ในส่วนของภัยจากน้ำมือมนุษย์นั้น กรมศิลปากรได้ออกมาตรการควบคุมและป้องกันไว้อย่างเข้มงวดแล้ว แต่ในส่วนของภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น ถึงแม้ว่าจะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก แต่ก็ทำให้เกิดความเสียหายแก่โบราณสถานอย่างมาก

สำหรับโบราณสถานในความดูแลของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่เรียกว่าร้อยแห่งนั้น ภัยธรรมชาติที่มักเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งนั้นคืออุทกภัย เนื่องมาจากภูมิประเทศของเกาะเมืองอยุธยานั้นมีแม่น้ำสามสายล้อมรอบและมีคูคลองอยู่มากมาย ทุกครั้งที่น้ำเหนือไหลบ่าลงมามาก โบราณสถานในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาก็จะประสบกับอุทกภัยทุกครั้ง โดยเฉพาะเหตุการณ์อุทกภัยเมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ผ่านมาซึ่งถือเป็นอุทกภัยครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่จังหวัดภาคกลางของประเทศไทยรวมถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งทางอุทยานฯ ก็ได้ดำเนินการเฉพาะหน้าด้วยการป้องกันและควบคุมน้ำไม่ให้เข้าสู่ภายในโบราณสถาน อย่างไรก็ตามโบราณสถานบางแห่งก็ยังคงประสบปัญหาน้ำท่วมขังและการหลุดตัวจากน้ำใต้ดินอยู่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับโบราณสถานวัดมหาธาตุ ก็เป็นโบราณสถานในอุทยานฯ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยในครั้งนั้น

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในฐานะผู้รับผิดชอบ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการบูรณะซ่อมแซมและปรับปรุงภูมิทัศน์โบราณสถานวัดมหาธาตุ เพื่อให้โบราณสถานคงอยู่สืบไป โดยมอบหมายให้บริษัทกัณฑ์กนิษฐ ก่อสร้างจำกัด เป็นผู้ดำเนินการ ในการนี้ทางบริษัทฯ ขอขอบพระคุณอุทยานฯ เป็นอย่างสูงที่ได้มอบความไว้วางใจให้ทางบริษัทฯ ได้เป็นผู้ดำเนินการบูรณะโบราณสถานวัดมหาธาตุในครั้งนี้

บริษัทกัณฑ์กนิษฐ ก่อสร้าง จำกัด

มีนาคม ๒๕๕๑

รายชื่อคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

๑. นายเมธาตล วิจักขณะ	ผู้อำนวยการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
๒. นายภัทรพงษ์ เก่าเงิน	นักโบราณคดี ๗ว
๓. นางสาวทัศนลักษณ์ สุทธาศวิน	นายช่างศิลปกรรม ๖
๔. นายอรรถสิทธิ์ อินต๊ะ	นายช่างโยธา ๕
๕. นายวิเชียร กิจสนาโยธิน	นายช่างโยธา ๕

ผู้ควบคุมงาน

๑. นายวิเชียร กิจสนาโยธิน	นายช่างโยธา ๕
๒. นายธงชัย สาคโค	นักโบราณคดี ๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญภาพถ่าย	ข
บทนำ	๑
บทที่ ๑ ที่ตั้งและประวัติความสำคัญของโบราณสถาน	๕
บทที่ ๒ สภาพโบราณสถานก่อนการบูรณะ	๑๐
บทที่ ๓ การบูรณะโบราณสถาน	๑๑
บทที่ ๔ โบราณสถานหลังการบูรณะ	๑๖
ภาพถ่าย	๑๗
บรรณานุกรม	๔๔
ภาคผนวก	
- คำบรรยายป้าย	๔๕
- บันทึกการปฏิบัติงานประจำวัน	๔๖
- สัญญาจ้าง	

สารบัญภาพถ่าย

ภาพที่ ๑	รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ	๑๗
ภาพที่ ๒	รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ	๑๗
ภาพที่ ๓	รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	๑๘
ภาพที่ ๔	รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	๑๘
ภาพที่ ๕	รอยร้าวที่เจดีย์รายภายในวัด	๑๙
ภาพที่ ๖	อิฐในส่วนฐานวิหารที่ร่วงหลุดไป	๑๙
ภาพที่ ๗	รอยร้าวของแนวอิฐบริเวณฐานโบราณสถาน	๒๐
ภาพที่ ๘	ก้อนอิฐตามโบราณสถานที่หลุดร่วงไป	๒๐
ภาพที่ ๙	คราบราที่เกาะอยู่ตามโบราณสถาน	๒๑
ภาพที่ ๑๐	คราบราที่เกาะอยู่ตามโบราณสถาน	๒๑
ภาพที่ ๑๑	วัชพืชที่ขึ้นอยู่บนแนวอิฐโบราณสถาน	๒๒
ภาพที่ ๑๒	วัชพืชที่ขึ้นอยู่บนแนวอิฐโบราณสถาน	๒๒
ภาพที่ ๑๓	หญ้าบริเวณนอกกำแพงวัดด้านทิศใต้ที่ตาย	๒๓
ภาพที่ ๑๔	การขุดล้างทำความสะอาดผิวโบราณสถาน	๒๓
ภาพที่ ๑๕	หญ้าบริเวณนอกกำแพงวัดด้านทิศใต้ที่ตาย	๒๔
ภาพที่ ๑๖	การขุดล้างทำความสะอาดผิวโบราณสถาน	๒๔
ภาพที่ ๑๗	การกำจัดวัชพืชออกจากโบราณสถาน	๒๕
ภาพที่ ๑๘	การกำจัดวัชพืชออกจากโบราณสถาน	๒๕
ภาพที่ ๑๙	การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ	๒๖
ภาพที่ ๒๐	การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ	๒๖
ภาพที่ ๒๑	การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	๒๗
ภาพที่ ๒๒	การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณฐานเจดีย์	๒๗
ภาพที่ ๒๓	การใส่ดินใส่ปุ๋ยปรับดินเพื่อเตรียมปลูกหญ้า	๒๘
ภาพที่ ๒๔	การปลูกหญ้าพื้นเมือง	๒๘
ภาพที่ ๒๕	การรดน้ำดูแลหญ้า	๒๙

ภาพที่ ๒๖ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน	๒๙'
ภาพที่ ๒๗ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน	๓๐
ภาพที่ ๒๘ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน	๓๐
ภาพที่ ๒๙ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน	๓๑
ภาพที่ ๓๐ การก่อสร้างป้ายชื่อโบราณสถานด้านหน้าวัด	๓๑
ภาพที่ ๓๑ การก่อสร้างป้ายชื่อโบราณสถานด้านหน้าวัด	๓๒
ภาพที่ ๓๒ การก่อสร้างป้ายชื่อโบราณสถานด้านหน้าวัด	๓๒
ภาพที่ ๓๓ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว	๓๓
ภาพที่ ๓๔ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว	๓๓
ภาพที่ ๓๕ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว	๓๔
ภาพที่ ๓๖ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว	๓๔
ภาพที่ ๓๗ สภาพโบราณสถานหลังการกำจัดวัชพืช	๓๕
ภาพที่ ๓๘ สภาพโบราณสถานหลังการกำจัดวัชพืช	๓๕
ภาพที่ ๓๙ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๖
ภาพที่ ๔๐ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๖
ภาพที่ ๔๑ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๗
ภาพที่ ๔๒ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๗
ภาพที่ ๔๓ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๘
ภาพที่ ๔๔ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๘
ภาพที่ ๔๕ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๙'
ภาพที่ ๔๖ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซุ้มแซม	๓๙'
ภาพที่ ๔๗ สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า	๔๐
ภาพที่ ๔๘ สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า	๔๐
ภาพที่ ๔๙ สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า	๔๑
ภาพที่ ๕๐ สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า	๔๑
ภาพที่ ๕๑ ซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน	๔๒

ภาพที่ ๕๒ ชุ่มป่ายบรยายโบราณสถาน	๔๒
ภาพที่ ๕๓ แผ่นป้ายบรยายโบราณสถาน	๔๓
ภาพที่ ๕๔ ป้ายชื่อโบราณสถาน	๔๓

บทนำ

หลักการและเหตุผล

วัดมหาธาตุมีฐานะเป็นอารามหลวงซึ่งเป็นที่สถิตของสมเด็จพระสังฆราช และเป็นวัดศูนย์กลางของเมืองในสมัยกรุงศรีอยุธยา พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับหลวงประเสริฐฯ กล่าวว่า สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพระงั่ว) โปรดให้สถาปนาวัดมหาธาตุในปี พ.ศ. ๑๙๑๗ แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ในสมัยรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีทรงสร้างเพิ่มเติมจนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๑๙๒๗ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม พระปรารภคือองค์ใหญ่ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุได้พังทลายลงมาจนถึงครุฑพินักษ์ แต่ไม่ปรากฏว่ามีการก่อสร้างในรัชกาลนี้ ต่อมาในสมัยพระเจ้าปราสาททองได้ทำการบูรณปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหมด และเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ วัดมหาธาตุถูกไฟไหม้เสียหายเป็นอันมากและถูกทิ้งร้างเรื่อยมา จนถึงสมัยรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ แห่งราชวงศ์จักรี องค์ปรารภประธานได้พังทลายลงมาอีกครั้ง ดังปรากฏสภาพที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน

ภายในวัดประกอบด้วยปรารภประธานซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และมีปรารภประจำทิศทั้งสี่ด้านตั้งอยู่บนฐานสูง โดยมีระเบียงคดล้อมรอบทั้งสี่ด้านเช่นเดียวกัน ทางด้านทิศตะวันออกของวัดเป็นวิหารขนาดใหญ่ และมีพระอุโบสถตั้งอยู่ด้านหลังของวัดทางด้านทิศตะวันตกในแนวเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีวิหาร พระปรารภ และเจดีย์รายตั้งอยู่โดยรอบบริเวณวัด สันนิษฐานว่ากลุ่มโบราณสถานเหล่านี้คงจะมีการก่อสร้างเพิ่มเติมและถูกบูรณปฏิสังขรณ์ ต่อมาในแต่ละสมัย เพราะจากหลักฐานการขุดค้นและขุดแต่งทางโบราณคดีในปี พ.ศ. ๒๕๙๙ พบหลักฐานการก่อสร้างทับซ้อนทับที่วิหารประธานซ้อนกันถึง ๓ สมัย

การขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๕๒ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๗๔

เนื่องจากสภาพโดยรวมของวัดยังคงดีอยู่ เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีการใช้งานอยู่ตลอด การดำเนินการจึงควรจะมีมุ่งเน้นไปที่การซ่อมแซมและเสริมโครงสร้างกำแพงและโบราณสถานอื่นที่เสียหาย รวมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์บางส่วนเพื่อให้เข้ากับการปรับทางเข้าออกของวัดใหม่ ซึ่งเปลี่ยนให้เข้าจากทางด้านที่จอดรถหรือทาง ด้านทิศใต้แทน

เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ตลอดจนถึงต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้เกิดภาวะวิกฤตจากฝนตกหนักและน้ำท่วมโบราณสถาน ประกอบกับสภาพของโบราณสถานวัดมหาธาตุที่ชำรุดทรุดโทรมถ้าปล่อยไว้อาจทำให้เกิดการพังทลายมาก่อนเวลาอันควร

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการพังทลายของโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการบูรณะซ่อมแซมและปรับปรุงภูมิทัศน์โบราณสถานวัดมหาธาตุ เพื่อให้โบราณสถานคงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อบูรณะเสริมความมั่นคงโบราณสถานให้มีอายุยืนนานสืบไป

๒.๑ เพื่อบูรณะเสริมความมั่นคงโบราณสถานให้มีอายุยืนนานสืบไป

๒.๒ เพื่อรักษาแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมของชาติให้เป็นหลักฐานด้านการศึกษา และเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา นักประวัติศาสตร์โบราณคดี และบุคคลทั่วไป

๒.๓ เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัด พระนครศรีอยุธยา

๒.๔ เพื่อเป็นการส่งเสริมนโยบายด้านการท่องเที่ยว และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่น ตามเป้าหมายของรัฐบาลโดยส่วนรวม

เป้าหมายดำเนินการ

อนุรักษ์โบราณสถานวัดมหาธาตุ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. งานจัดทำรูปแบบรายงานการปฏิบัติงานพร้อมซีดีรอม จำนวน ๒๐ ชุด (ต้นฉบับ)
๒. งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช
 - งานกำจัดวัชพืช
 - ทำความสะอาดผิวโบราณสถานที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร
๓. งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ
 - ตรวจสอบภาพและซ่อมเปลี่ยนอิฐก่อที่มีสภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการยึดเกาะ
 - เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐก่อที่หมดสภาพ แตกร้าว
 - เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย
๔. งานวัสดุพืชพันธุ์
 - ไถปรับพื้นดินและปลูกหญ้าธรรมชาติ
๕. งานสร้างป้ายและติดตั้งป้าย และสาธารณูปโภค

สร้างและติดตั้งและสาธารณูปโภค

 - โครงสร้างหลักและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน
 - ชุ้มโครงสร้างไม้และแผ่นป้ายบรรยายขนาดใหญ่

งบประมาณ

๘๙๗,๑๖๐.- บาท (แปดแสนเก้าหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยหกสิบบาทถ้วน)

ระยะเวลาดำเนินงาน

๑๒๐ วัน (๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ – ๘ มีนาคม ๒๕๕๑) โดยแบ่งการทำงานออกเป็น ๓ งวด ดังนี้

งวดที่ ๑ จำนวนเงินร้อยละ ๓๐ เป็นจำนวนเงิน ๒๖๙,๑๔๘.- บาท (สองแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบแปดบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๔๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการ

๑. ทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช

- งานกำจัดวัชพืช (๑๐ % ของพื้นที่)
- ทำความสะอาดผิวโบราณสถาน ที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร

งวดที่ ๒ จำนวนเงินร้อยละ ๓๐ เป็นจำนวนเงิน ๒๖๙,๑๔๘.- บาท (สองแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบแปดบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๔๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการ

๑. งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ

- ตรวจสอบภาพและซ่อมเปลี่ยนอิฐก่อที่มีสภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการยึดเกาะ
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐเก่าที่หมดสภาพ แดกร้าว
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย

๒. วัสดุพืชพันธุ์

- ไถปรับพื้นดินและปลูกหญ้าธรรมชาติ

งวดที่ ๓ (งวดสุดท้าย) จำนวนเงินร้อยละ ๔๐ เป็นจำนวนเงิน ๓๕๘,๘๖๕.- บาท (สามแสนห้าหมื่นแปดพันแปดร้อยหกสิบสี่บาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๔๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการ

๑. งานป้ายและสาธารณูปโภค

๑.๑ สร้างและติดตั้งป้ายสาธารณูปโภค

- โครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน
- ชูมโครงสร้างไม้และแผ่นป้ายบรรยายขนาดใหญ่

๒. งานจัดทำรูปเล่มรายงานการปฏิบัติงานพร้อมแผ่นซีดีรอม จำนวน ๒๐ ชุด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นการอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป
 ๒. เป็นการพัฒนาและปรับปรุงมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติให้เกิดประโยชน์ในสังคมปัจจุบัน
 ๓. เป็นการสร้างความมั่นใจอันดีงามให้กับประชาชนโดยทั่วไป ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาโบราณสถานของกรมศิลปากร
 ๔. เป็นการระงับและป้องกันการพังทลายของโบราณสถาน
 ๕. เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งศึกษาการท่องเที่ยว
 ๖. เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับชุมชนในท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยว
-

บทที่ ๑

ที่ตั้งและประวัติความสำคัญของโบราณสถาน

๑.๑ ตำแหน่งที่ตั้ง

วัดมหาธาตุปัจจุบันเป็นวัดร้าง ตั้งอยู่ภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ทางด้านทิศใต้ของวัดราชบูรณะ ริมถนนสีกัน ในพื้นที่ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตำแหน่งพิกัดที่ ๖๙๓๘๗๕ แผนที่ทางทหารมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ระวัง 5137 IV ลำดับชุด L 7017 พิมพ์ครั้งที่ 1 – RTSD

๑.๒ เส้นทางเข้าสู่โบราณสถาน

จากศาลากลางจังหวัดหลังเก่าใช้ตามถนนปรีดีอรัญไปทางทิศตะวันออก (ไปทางสะพานปรีดี) ถึงสี่แยกไฟแดงบริเวณปั้มน้ำมัน ปตท. เลี้ยวขวาไปตามถนนสีกัน ผ่านวงเวียนน้ำพุโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัยประมาณ ๓๐๐ เมตร จะพบวัดมหาธาตุอยู่ทางด้านซ้ายมือ

๑.๓ ประวัติโบราณสถาน

วัดมหาธาตุ เป็นวัดใหญ่วัดหนึ่งมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา และเป็นที่สุดิตของสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งมีราชทินนามตามทำเนียบสมณศักดิ์ครั้งกรุงศรีอยุธยาว่าสมเด็จพระอริยวงศาส์มหาราชาธิบดี เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายคามวาสีมาแต่โบราณกาล ปรากฏในหนังสือพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐฯ ซึ่งเป็นพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับเก่าที่สุดที่มีอยู่ในประเทศไทยและมีศักราชแม่นยำกว่าทุก ๆ ฉบับว่า วัดนี้ได้เริ่มสร้างองค์พระมหาธาตุขึ้นในแผ่นดินสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑(ขุนหลวงพะงั่ว) โดยระบุเหตุการณ์ในตอนที่จะสร้างไว้ดังนี้

“ศักราช ๗๓๖ ขาลศก(พ.ศ. ๑๙๑๗) สมเด็จพระบรมราชา(ธิราช)เจ้าและพระมหาเถรธรรมมากัลป์ญาณ แรกสถาปนาพระศรีรัตนมหาธาตุ ฝ่ายบูรพทิศหน้าพระบรรพทิศขึ้นสูงเส้น ๓ วา” ขอได้โปรดสังเกตคำว่า “แรกสถาปนา” ซึ่งคงจะหมายความว่าได้เริ่มสร้างองค์พระศรีรัตนมหาธาตุขึ้นแต่ในรัชกาลนั้นแล้ว

นอกจากพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐฯแล้ว ยังมีพงศาวดารฉบับพันจันทนุมาศ(เจิม) ซึ่งเป็นฉบับเก่ากว่าพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา ก็ว่าวัดมหาธาตุนี้คงจะได้เริ่มสร้างองค์พระศรีรัตนมหาธาตุขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ เป็นแน่ แต่อาจจะยังไม่แล้วเสร็จบริบูรณ์ในแผ่นดินนั้น

และบางที่จะคาราคาซังอยู่ ต่อมาถึงคืนวันหนึ่งเพล่า ๑๐ ทุ่ม "พระบรมสารีริกธาตุเสด็จปาฏิหาริย์" ให้สมเด็จพระราเมศวรทอดพระเนตรเห็น ในรัชกาลสมเด็จพระราเมศวรจึงทรงสร้างเพิ่มเติมอีกจนเสร็จบริบูรณ์เป็นพระอารามแล้วขนานนามว่า "วัดมหาธาตุ" ตามที่กล่าวไว้ในพระราชพงศาวดารก็ได้

แผนผังวัดมหาธาตุซึ่งสร้างไว้แต่เดิมและที่สร้างเพิ่มเติมต่อมา รู้สึกว่าน่าดูมาก คือตรงกลางวัดมีพระปราสาท ๕ องค์ ปราสาทองค์ใหญ่ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่ตรงกลาง มียอดนภศูลหุ้มทองสูง ๖ เมตร และมีปราสาททิศอีก ๔ องค์ ตั้งอยู่บนฐานซึ่งยกสูงขึ้นไปประมาณ ๔ เมตร มีบันไดขึ้นไปถึงหุ้มองค์พระมหาธาตุ หลังพนักบันไดทั้ง ๒ ข้างเป็นนาคราชตัวโตเท่าลำตาลเลื้อยลงมา ศีรษะแผ่พังพานมาพาดอยู่ที่เชิงบันไดตรงชั้นบัลลังก์ทั้ง ๔ มุม มีรูปปั้นต่าง ๆ คือ รูปครุฑ รูปจตุโลกบาล รูปโหวาริกถือดาบ รูปรากษสถือกระบองสั้น รูปพิราวะยักษ์ถือกระบองยาว และมีคดล้อมรอบปราสาท ภายในระเบียงคดตั้งพระพุทธรูปศิลาเรียงรายเต็มไปหมดมีพระอุโบสถซึ่งผนังทำเป็นช่องลูกกรงและมีลวดลายประดับ ยังเหลือซากปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ ส่วนพระวิหารนั้นกว้างใหญ่และยาวมาก ตามซากที่เหลืออยู่ปรากฏว่ายาวถึง ๖๐ เมตร กว้าง ๒๐ เมตร ภายในวิหารนั้นเขียนภาพเรื่องมหาเวสสันดรชาดก และเรื่องปฐมสมโพธิ และยังมีวิหารเล็ก ๆ และเจดีย์รายรอบอีกเป็นจำนวนมาก ในเขตพุทธาวาสมีกำแพงแก้วล้อมทั้ง ๔ ด้าน นอกกำแพงแก้วออกไปทางทิศตะวันตกเป็นตำหนักสมเด็จพระสังฆราช และมีกุฏิสงฆ์ตั้งเรียงรายอยู่ทางทิศตะวันตกนี้ นอกเขตสังฆาวาสไปเป็นคู่ว่างใหญ่ มีทางน้ำออกไปติดต่อกับแม่น้ำได้ปรากฏว่ารัชกาลที่ ๕ ยังมีเรือเดินได้จนถึงหน้าวัดมหาธาตุนี้

ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ได้เสด็จไปตีเมืองนครหลวง ซึ่งเป็นราชธานีของประเทศกัมพูชาได้ จึงได้โปรดให้ขนรูปพระโค รูปสิงห์สัตว์ทั้งปวงมาด้วย และโปรดให้แบ่งรูปสัตว์เหล่านั้นไปบูชาไว้ที่วัดมหาธาตุนี้บ้าง และวัดพระศรีสรรเพชญ์บ้าง รูปสัตว์ต่าง ๆ ที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ ทรงได้มาจากประเทศกัมพูชานี้ ปรากฏในจดหมายเหตุของราชทูตลังกา ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินลังกาโปรดให้เข้ามาทูลขอคณะสงฆ์ออกไปให้อุปสมบทแก่ชาวสิงหล ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ เมื่อ พ.ศ. ๒๒๙๓ ว่ามีรูปราชสีห์ รูปหมี รูปหงส์ รูปนกยูง รูปกิ้งก่า รูปโค รูปสุนัขป่า รูปกระบือ รูปมังกร ตั้งเรียงรายรอบพระมหาธาตุ น่าเสียดายที่เมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๑๑๒ พระเจ้าบุเรงนองได้ขนรูปสัตว์เหล่านี้ไปจากวัดมหาธาตุและวัดพระศรีสรรเพชญ์หมด แล้วนำไปไว้ที่เมืองหงสาวดี และต่อมาพระเจ้าปดุงได้เอาไปไว้ที่วัดมหาชัยมณีเมืองมณฑล ซึ่งยังมีเหลือปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้หลายตัว แต่บางตัวคอกหักหายไป พม่าได้ต้อคอกใหม่ จึงกลายเป็นศิลปะแบบพม่าไป

เรื่องราวของวัดมหาธาตุต่อนี้ก็ไม่มีปรากฏในพระราชพงศาวดารอีก จนกระทั่งถึงแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา พระมหาเถรคันฉ่องพระภิกษุมอญ ซึ่งนำความลับเรื่องพระเจ้าหงสาวดีจะคิดร้ายต่อสมเด็จพระนเรศวรมาทูลสมเด็จพระนเรศวรให้ทรงทราบ แล้วพระมหาเถรคันฉ่องได้อพยพติดตามสมเด็จพระนเรศวรเข้ามายังกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระมหาธรรมราชาจึงทรงตั้งให้เป็นพระสังฆราชาเจ้าคณะใหญ่ฝ่ายมอญ และโปรดให้มาอยู่ที่วัดมหาธาตุนี้

ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ปรากฏวัดมหาธาตุได้พังลงมาถึงชั้นครุฑพื้นอัษฎางค์ คือ ปรากฏใหญ่ได้พังลงมาถึงชั้นที่ทำเป็นรูปครุฑประดับไว้ แต่ไม่ปรากฏว่าได้ซ่อมในแผ่นดินนี้ ทั้งนี้ คงจะพังลงเมื่อปลายรัชกาลก็ได้ ปรากฏที่พังลงมานี้ ได้มาซ่อมใหม่หมดในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง โดยปรากฏเรื่องราวในพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขาว่า

“ศักราช ๙๙๕ (พ.ศ. ๒๑๗๖) ปีระกา เบญจศก ทรงพระกรุณาให้สถาปนาพระปรางค์วัดพระมหาธาตุอันทำลายลงเก่าเดิมในองค์สูง ๑๙ วา ยอดนภศูล ๓ วา จึงดำรัสว่าทรงเก่าล้านัก ให้ก่อใหม่ให้องค์สูงเส้น ๒ วา ยอดนภศูลคงไว้ เข้ากันเป็นเส้น ๕ วา (๕๐ เมตร) ก่อแล้วเห็นเพรียวอยู่ ให้เอาไม้มะค่ามาแทรก ตามอิฐเอาปูนบวก ๙ เดือนสำเร็จ ให้กระทำการฉลองเป็นอันมาก”

หลังจากรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททองแล้ว ก็ไม่ปรากฏเรื่องราวของวัดมหาธาตุอีก แต่สังเกตดูโบราณวัตถุสถานที่ยังเหลืออยู่ในปัจจุบันนี้ เห็นมีสร้างเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายยุค คือ มีปรางค์แบบแปลก ๆ มีเจดีย์หลังการรูปร่างทรวดทรงอย่างเดียวกับเจดีย์ ๓ องค์ ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ปรากฏอยู่ มีวิหารเล็ก ๆ ทำแทรกไว้ข้างพระอุโบสถและพระวิหารหลายหลัง จึงทำให้เข้าใจว่าคงจะได้สร้างพระเจดีย์ ปรางค์ และวิหารเพิ่มเติมติดต่อกันมาอีกหลายรัชกาลทีเดียวและอาจจะมีการซ่อมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าบรมโกศก็ได้

มีขงดีที่อยู่วัดมหาธาตุอีกอย่างหนึ่ง ที่สมควรจะนำมากล่าวไว้ด้วย คือ พระพุทธรูปนั่งห้อยพระบาท สมัยทวารวดีพระพุทธรูปองค์นี้ทำด้วยศิลาสูงใหญ่มาก สมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพสันนิษฐานว่า คงจะมีผู้เชิญมาจากวัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐม เพราะเมื่อรัชกาลที่ ๕ มีผู้ขุดพบเรือนแก้วทำด้วยศิลาที่วัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐม และเมื่อนำมาปรับเข้ากับพระนั่งห้อยพระบาทที่วิหารน้อย วัดหน้าพระเมรุ ก็ปรากฏว่าเข้ากันได้สนิท พระพุทธรูปองค์นี้ถ้าเชิญมาจากวัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐมจริง ก็คงจะเชิญมาไว้ที่วัดมหาธาตุแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่จะเชิญลงมาในแผ่นดินใดนั้นยังไม่สามารถจะหาหลักฐานได้มีผู้สันนิษฐานกันว่าคงจะเป็นแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ เนื่องจากพระองค์โปรด

ให้สำรวจท้องที่ในบริเวณจังหวัดนครปฐม แล้วตั้งเมืองขึ้นใหม่ที่บ้านท่านา เรียกว่าเมืองนครชัยศรี และในการสำรวจท้องที่คราวนี้ คงจะมีผู้ไปพบเข้าแล้วกราบทูลให้ทรงทราบ จึงโปรดให้เชิญมาประดิษฐานไว้ในวิหารพระมหาธาตุก็ได้

เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๐๙ ขณะศึกติดพระนคร ก่อนจะเสียกรุงศรีอยุธยา นั้น สมเด็จพระสังฆราชทรงอาพาธสิ้นพระชนม์เมื่อเดือน ๘ แล้วโปรดให้เลื่อนพระเทพมุนี วัดกุฎีดาวขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช อัญเชิญมาสถิต ณ วัดมหาธาตุ อยู่ได้ ๖-๗ เดือนก็สิ้นพระชนม์ โปรดให้ใส่พระโกศไว้เป็นสองพระโกศ ยังมิได้ปลงพระศพทั้งสองศพ ด้วยศึกยังติดพระนครอยู่ และเมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่ข้าศึกครั้งหลังใน พ.ศ. ๒๓๑๐ นั้น ก็ปรากฏเป็นลางนิมิตหลายอย่าง เช่น ว่ามีกาสสองตัวตีกัน ตัวหนึ่งบินโผลงตรงยอดเหมฉัตรเจดีย์ที่วัดมหาธาตุ ออกสวมลงตรงยอดพระเจดีย์เหมือนดังคนจับเสียบไว้ และคราวนั้นวัดมหาธาตุได้ถูกไฟไหม้เสียหายมากพระอุโบสถและวิหารตลอดจนกุฏิสงฆ์ ถูกไฟไหม้ยับเยินคงเหลือแต่ซากผนัง และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา วัดมหาธาตุก็ได้กลายเป็นวัดร้างเรื่อยมา จนกระทั่งพระยาไชยวิชิต (เผือก) ผู้รักษากรุงศรีอยุธยาในรัชกาลที่ ๓ ได้ขอมวัดหน้าพระเมรุที่ริมคลองสระบัวขึ้นใหม่หมดทั้งวัด จึงได้เชิญพระพุทธรูปองค์นี้ห้อยพระบาทไปประดิษฐานไว้ในวิหารน้อย ซึ่งอยู่ในวัดหน้าพระเมรุมาจนบัดนี้

ถึงแม้ว่าเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาและในสมัยต่อมา จะปรากฏว่าวัดมหาธาตุได้ชำรุดทรุดโทรมลงมากมายเพียงใดก็ดี แต่ก็ปรากฏว่าปราสาทศิลาใหญ่ยังทรงรูปบริบูรณ์ดีอยู่เรื่อยมาจนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๔๕๐ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จในงานพระราชพิธีรัชมงคลที่พระราชวังโบราณ ปราสาทองค์นี้ก็ยังคงรูปบริบูรณ์ดีอยู่ ดังปรากฏรูปถ่ายของวัดนี้ที่พิมพ์ในหนังสือประชุมพงศาวดารภาคที่ ๖๓ ของหอสมุดแห่งชาติแล้ว ปราสาทองค์นี้คงจะพังลงมาในต้นรัชกาลที่ ๖ นี้เอง คือเมื่อพังลงมาแล้วก็มีกรลักขุดขึ้น เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๕๔ และในการลักขุดครั้งนั้นเท่าที่เล่าสืบกันมาว่า ผู้ลักขุดได้ชั้นสครไบใหญ่บรรจุพระพิมพ์ไว้เต็ม ยอดปราสาทที่พังลงมาในคราวนั้น ปรากฏว่ากว่าครึ่งของส่วนที่เหลือ เพราะในปัจจุบันส่วนที่เหลืออยู่ดูเหมือนจะสูงไม่เกิน ๒๐ เมตร ทั้งนี้ ย่อมเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง

วัดนี้เป็นโบราณสถานที่น่าชมที่สุดวัดหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทีเดียว เพราะปรากฏว่าเจดีย์ที่อยู่ตามมุขฐานปราสาทศิลาใหญ่นี้ มีภาพเขียนสมัยอยุธยาตอนต้นเหลืออยู่ และปราสาทองค์หนึ่งซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือก็มีแบบแปลก และมีรูปปั้นเป็นรูปเทวดาประดับไว้รอบปราสาท บนยอดปราสาททำรูปคล้ายปราสาทซึ่งไม่ได้ก่อด้วยอิฐ แต่หล่อด้วยโลหะ และในปราสาทโลหะนั้นอาจจะเป็นที่

บรรพบุรุษอิฐิตาตุของเจ้านายชั้นสูงในสมัยกรุงศรีอยุธยาหรือบรรพบุรุษบรมสารีริกธาตูกี้ได้ ปรางค์และเจดีย์รอบ ๆ ปรางค์องค์ใหญ่ก็มีแบบแปลก ๆ กัน ซึ่งควรจะรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

สภาพโบราณสถานก่อนการบูรณะ

วัดมหาธาตุเริ่มได้รับการขุดแต่งทางโบราณคดีและบูรณะโดยกรมศิลปากรตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นต้นมา หลังจากนั้นโบราณสถานแห่งนี้ก็ได้รับการบูรณะต่อมาอีกหลายครั้ง และในที่สุดโบราณสถานแห่งนี้ก็ได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนั้นโบราณสถานแห่งนี้จึงได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง

สภาพตัวโบราณสถานและสภาพภูมิทัศน์ของวัดมหาธาตุ ภายหลังจากเหตุการณ์อุทกภัยในช่วงปลายปี พ.ศ.๒๕๔๙ ถึงช่วงต้นปี พ.ศ.๒๕๕๐ จึงได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อยจากน้ำได้ดินที่เอ่อขึ้นมา รวมถึงน้ำจากบึงพระราม ดังรายละเอียดความเสียหายจากอุทกภัยและความเสื่อมสภาพของโบราณสถานตามกาลเวลาดังต่อไปนี้

๑. แนวกำแพงวัดบริเวณด้านทิศเหนือของปรางค์ประธาน ซึ่งมีความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร ได้พังทลายลงมาเป็นแนวยาวประมาณ ๑๐.๓๐ เมตร เนื่องมาจากระดับน้ำได้ดินได้เอ่อขึ้น ทำให้พื้นดินและชั้นทรายที่รองรับแนวกำแพงอิฐเกิดการทรุดตัวขึ้น
๒. แนวกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของปรางค์ประธาน ได้พบรอยแตกร้าวซึ่งเกิดจากการทรุดตัวของดิน โดยมีความยาวประมาณ ๓๑.๗๐ เมตร
๓. เจดีย์รายและวิหารรายบางองค์บางหลัง ได้มีรอยแตกร้าวซึ่งเกิดจากการทรุดตัวของพื้นที่หรือจากการทรุดเอียงของโบราณสถาน
๔. ดันหญ่บริเวณทางด้านทิศใต้ของวัดนอกเขตกำแพงวัด(บริเวณที่จอดรถทางเข้าโบราณสถานและซุ้มจำหน่ายบัตรในปัจจุบัน) ได้ตายไปเป็นบริเวณกว้างประมาณ ๗,๐๐๐ ตารางเมตร
๕. คราบราสีด้าที่เกาะจับอยู่บริเวณโบราณสถานโดยเฉพาะในส่วนฐานของโบราณสถาน เช่น กำแพงและเจดีย์ต่างๆ เป็นต้น
๖. วัชพืชต่างๆ ที่ขึ้นอยู่ตามแนวอิฐโบราณสถานซึ่งจะเป็นสาเหตุให้แนวอิฐโบราณสถานผุกร่อนและแตกร้าวในที่สุด

บทที่ ๓

การบูรณะโบราณสถาน

๓.๑ แนวทางการบูรณะและฟื้นฟูโบราณสถาน

เนื่องจากสภาพโดยรวมของวัดมหาธาตุในภาพรวมยังคงดีอยู่ เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีการใช้งานอยู่ตลอด ดังนั้นในการบูรณะโบราณสถานในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การซ่อมแซมและเสริมโครงสร้างกำแพงและโบราณสถานอื่นที่เสียหาย รวมถึงการปรับภูมิทัศน์บางส่วนเพื่อให้เข้ากับการปรับทางเข้าออกของวัดใหม่ ซึ่งเปลี่ยนให้เข้าจากทางด้านที่จอดรถหรือทางด้านทิศใต้แทน

๓.๒ การเตรียมการก่อนการดำเนินการบูรณะ

๓.๑ จัดหาบุคคลากรที่มีประสบการณ์และความชำนาญตรงกับหน้าที่ของงานแต่ละส่วน เช่นช่างโยธา ช่างไม้ ช่างปูน ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

๓.๒ ตรวจดูแบบ รายการประกอบแบบและบริเวณสถานที่ที่จะดำเนินการและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และแบบโดยละเอียด เพื่อตรวจสอบว่ารูปแบบและรายการถูกต้องตรงกับสภาพพื้นที่จริง หากรูปแบบหรือรายการใดที่มีความขัดแย้งกับสภาพพื้นที่จริงก็จะแจ้งให้ผู้ว่าจ้างวินิจฉัยตัดสินว่าจะให้ดำเนินการอย่างไร แต่สำหรับการดำเนินงานที่วัดมหาธาตุในครั้งนี้ไม่มีรูปแบบและรายการใดที่ขัดกับสภาพพื้นที่จริง

๓.๓ ปรึกษาวางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้คุมงานก่อนที่จะลงมือดำเนินงาน

๓.๔ จัดหาวัสดุต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในรูปแบบหรือรายการให้ได้คุณภาพและปริมาณตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบและรายการ ก่อนที่จะนำวัสดุต่างๆ มาใช้งานต้องนำเสนอเพื่อให้ผู้ว่าจ้างหรือผู้ควบคุมงานได้วินิจฉัยเห็นชอบก่อนทุกครั้ง

๓.๕ เนื่องจากวัดมหาธาตุเป็นวัดที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในระหว่างการดำเนินงานจะต้องจัดวางสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการก่อสร้างให้เป็นระเบียบ ไม่เกะกะขวางทางสัญจรของนักท่องเที่ยว และเก็บรักษาให้วัสดุมีคุณสมบัติตามเดิมไม่ชำรุดเสียหายจนเกิดความไม่เหมาะสมสำหรับใช้ในการก่อสร้าง

๓.๖ เนื่องจากวัดมหาธาตุเป็นวัดที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การดำเนินการบูรณะโบราณสถานจะต้องทำด้วยความระมัดระวัง โดยมีให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ อาคารหรือทรัพย์สินในบริเวณข้างเคียง เช่น อาคารข้างเคียง รั้ว ถนน ทางเท้า ฯลฯ ที่มีอยู่เดิม ในบริเวณที่จะทำการก่อสร้างและมิได้มีความเสียหายอยู่ก่อน

๓.๗ เก็บรายละเอียดทุกขั้นตอนทั้งก่อนการดำเนินงานในระหว่างการปฏิบัติงานและเมื่อ ปฏิบัติงานแล้วเสร็จ ด้วยภาพถ่ายดิจิทัลความละเอียด ๓.๒ ล้านพิกเซล เพื่อนำเสนอผู้ควบคุมงาน ผู้ออกแบบและคณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจสอบได้ และสำหรับเก็บไว้ประกอบรายงานการปฏิบัติงาน หลังจากปฏิบัติงานแล้วเสร็จ

๓.๘ แต่งตั้งหัวหน้างานฝ่ายผู้รับจ้างอยู่ประจำ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบงานฝ่ายผู้ว่าจ้างจะได้สั่งงานได้สะดวก และรับรู้ในเรื่องที่ส่งนั้นแทนผู้รับจ้าง

๓.๙ ตรวจสอบสภาพโครงสร้างโบราณสถานก่อนลงมือปฏิบัติงาน ส่วนของโบราณสถาน ที่ชำรุดหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายระหว่างปฏิบัติงาน จะต้องจัดทำค้ำยันและอุปกรณ์ป้องกันโครงสร้างส่วน นั้นให้อยู่ในสภาพปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงาน

๓.๑๐ เนื่องจากวัดมหาธาตุเป็นวัดที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในระหว่างการดำเนินงานจะต้องดูแลรักษาทำความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติงานและบริเวณใกล้เคียงให้ สะอาดเรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา

๓.๑๑ จัดทำรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานครบถ้วน ตั้งแต่เริ่ม ตรวจสอบสถานที่จนส่งมอบงานของแต่ละแหล่งที่ได้ดำเนินการ โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบความ ถูกต้องจากผู้ควบคุมงาน และนำเสนอผู้ว่าจ้างและคณะกรรมการตรวจสอบ ก่อนส่งมอบงานงวดสุดท้าย และจะต้องนำส่งรายงานเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ เป็นต้นฉบับพร้อมซีดีรอมบันทึกข้อมูลและรูปถ่ายในการ ดำเนินงานจำนวน ๒๐ ชุด ในวันส่งมอบงานงวดสุดท้าย

๔. รายละเอียดการบูรณะและฟื้นฟูโบราณสถาน

๔.๑ งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช (CL = Cleaning)

๔.๑.๑ กำจัดวัชพืชโดยตัดหรือถอนรากไม้ที่ฝังในชั้นอิฐของโบราณสถานภายในวัด ประกอบด้วย ปรางค์ประธาน พระวิหาร พระอุโบสถ เจดีย์ราย วิหารราย ระเบียงคด กำแพงแก้ว ฯลฯ ออกให้หมด โดยทำด้วยความระมัดระวัง สำหรับในพื้นที่โบราณสถานที่เป็นต้องหรือชั้นอิฐ

บางส่วนออกเพื่อถอนรากวัชพืช ต้องปรึกษาผู้ควบคุมงานหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างถึงวิธี/ ขั้นตอนการทำงานก่อนทำงาน และต้องทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยใน ขั้นตอนการรื้ออิฐนี้ต้องมีผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการถอดรื้อชั้นอิฐควบคุมโดยใกล้ชิด หลังจาก กำจัดวัชพืชโดยตัดหรือถอนรากไม้ที่ฝังในชั้นอิฐของโบราณออกทั้งหมดแล้ว หากพื้นที่ส่วนใดที่ไม่ สามารถนำต่อหรือรากของวัชพืชออกมาได้ทั้งหมดอันจะเป็นเหตุให้วัชพืชดังกล่าวงอกขึ้นใหม่ในเวลา อันรวดเร็ว จะใช้น้ำยาฆ่าตอไม้หยอดเพื่อให้วัชพืชดังกล่าวไม่สามารถงอกขึ้นมาใหม่ได้อีก ทั้งนี้จะ กระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตัวโบราณสถาน (ดูรายละเอียดพื้นที่งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืชใน CL1 ในรูปแบบประกอบ)

๔.๑.๒ ทำความสะอาดผิวปูนฉาบและผิวอิฐเดิมทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในบริเวณที่มีคราบ ผุเน่าเกาะติดระดับน้ำท่วม(ที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร) ด้วยการเช็ดพร้อมทั้งขัดล้างโดยใช้ แปรงขนอ่อนแปรงเบาๆ แล้วล้างด้วยน้ำจนสะอาดและทิ้งไว้ให้แห้งสนิท

๔.๒ งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ(MA = Masonry)

๔.๒.๑ ตรวจสอบภาพอิฐก่อโบราณสถาน ในส่วนของอิฐที่สภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการ ยึดเกาะ แตกร้าวและสอด้วยซีเมนต์ ให้ดำเนินการสกัดอิฐออกจนถึงอิฐที่แข็งหรือลึกเข้าไปจากผิวหน้า อิฐประมาณ ๒ ก้อน โดยต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง มิให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถาน เสียหายเนื่องจากการสกัด ก่อนการดำเนินการจะต้องทำค้ำยันโบราณสถาน และเก็บหลักฐานการเรียง อิฐด้วยภาพถ่ายดิจิทัลขนาด ๓.๒ ล้านพิกเซล เพื่อใช้เป็นหลักฐานก่อนการซ่อมตามแนวเรียงอิฐเดิม (ดูรายละเอียดพื้นที่งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อใน MA1 ในรูปแบบประกอบ)

๔.๒.๒ เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐเก่าทั้งหมดสภาพ แตกร้าวและสอด้วยปูนขาว หมักผสมทรายหรืออิฐปูนในอัตราส่วน ๑ ต่อ ๓ ตามบริเวณที่กำหนด โดยการก่ออิฐให้ยึดเอารูปแบบ และเทคนิคการก่อของเดิมเป็นหลัก อิฐที่ใช้ในการก่อเสริมทุกกรณีเป็นอิฐใหม่ที่มีขนาดและรูปร่าง เหมือนกับอิฐเดิม และเป็นอิฐที่มีคุณภาพดีที่เผาด้วยความร้อนสูงและนานจนมีความแกร่งกว่าอิฐ ก่อสร้างทั่วไป วัสดุที่ใช้ผลิตจะต้องไม่มีสารประกอบพวกเกลือเจือปน ซึ่งจะทำให้เกิดคราบเกลือที่ชั้นผิว อิฐภายหลังดำเนินการบูรณะ (ดูรายละเอียดพื้นที่งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อใน MA2 ในรูปแบบ ประกอบ)

๔.๒.๓ เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย โดยสอดด้วยปูนขาวหมักผสมทรายหรืออิฐปนในอัตราส่วน ๑ ต่อ ๓ ตามบริเวณที่กำหนด การก่ออิฐซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายจะต้องคำนึงถึงรูปทรงและลักษณะทางโครงสร้างตามหลักฐานเดิมและให้ยึดเอารูปแบบและเทคนิคการก่ออิฐของเดิมเป็นหลัก อิฐที่ใช้ในการก่อเสริมทุกกรณีเป็นอิฐใหม่ที่มีขนาดและรูปร่างเหมือนกับอิฐเดิม และเป็นอิฐที่มีคุณภาพดีที่เผาด้วยความร้อนสูงและนานจนมีความแกร่งกว่าอิฐก่อสร้างทั่วไป วัสดุที่ใช้ผลิตจะต้องไม่มีสารประกอบพวกเกลือเจือปน ซึ่งจะทำให้เกิดคราบเกลือที่ชั้นผิวอิฐภายหลังดำเนินการบูรณะ (ดูรายละเอียดพื้นที่งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อใน MA3 ในรูปแบบประกอบ)

๔.๓ งานวัสดุพืชพันธุ์(PL = Planting)

๔.๓.๑ เตรียมดินสำหรับปลูกหญ้า โดยการไถปรับกำจัดวัชพืชเดิมออกจากพื้นที่ด้วยการใช้แรงงานคน ใส่น้ำสำหรับปลูกหญ้าและปุ๋ยเพื่อปรับปรุงดิน ปรับพื้นที่ให้เรียบเสมอกัน รดน้ำเพื่อให้ดินมีความชุ่มชื้นสำหรับเตรียมปลูกหญ้า

๔.๓.๒ ปลูกหญ้าธรรมชาติ (หญ้าพื้นเมืองในพื้นที่) โดยปลูกเป็นกอ (ลักษณะเหมือนการดำนา) ให้แต่ละกอห่างกันประมาณ ๑๕ - ๒๐ เซนติเมตร รดน้ำและใส่ปุ๋ยดูแลเพื่อให้หญ้าขึ้นเต็มพื้นที่สำหรับพื้นที่บริเวณให้ร่มไม้ใหญ่ที่หญ้าพื้นเมืองไม่สามารถขึ้นได้ก็นำหญ้ามาเลเซียหรือหญ้านวลน้อยมาปลูกเสริม (ดูรายละเอียดพื้นที่งานวัสดุพืชพันธุ์ใน PL1 ในรูปแบบประกอบ)

๔.๔ งานป้ายและสาธารณูปโภค(SN = Signage and Site Materials)

จัดสร้างและติดตั้งซุ้มป้ายและสาธารณูปโภคจำนวน ๒ ป้าย ประกอบไปด้วย

๔.๔.๑ ป้ายชื่อโบราณสถาน จำนวน ๑ ป้าย(ดูรายละเอียดงานป้ายชื่อโบราณสถาน ใน LA 1.1 ในรูปแบบประกอบ)

๔.๔.๒ ซุ้มป้ายบรรยายขนาดใหญ่ จำนวน ๑ ป้าย(ดูรายละเอียดงานซุ้มป้ายบรรยายขนาดใหญ่ ใน LA 1.2 ในรูปแบบประกอบ)

(ดูรายละเอียดตำแหน่งงานป้ายและสาธารณูปโภคใน SN1 ในรูปแบบประกอบ)

โดยป้ายและสาธารณูปโภคให้ยึดรูปแบบมาตรฐานงานองค์ประกอบภูมิทัศน์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นหลัก โดยแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียดบางอย่างดังต่อไปนี้

- วัสดุที่ใช้ทำแผ่นป้ายให้เปลี่ยนจากแผ่นอลูมิเนียมเป็นแผ่นเหล็กชุบ Zinc โดยใช้เทคนิคการทำสีรองพื้นและติดสติ๊กเกอร์ในส่วนที่เป็นภาพและตัวอักษร และให้ยึดกับโครงป้ายด้วยน็อตสแตนเลส และกาวติดโลหะอย่างแน่นหนา
- โครงสร้างป้ายในส่วนที่เป็นไม้ทั้งหมด ให้ทำการทาสีน้ำยาป้องกันปลวกชนิดใสและสีรองพื้นไม้อลูมิเนียมเพื่อป้องกันเชื้อรา ก่อนการทาสีทับหน้าด้วยสีน้ำอะคริลิก ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้ใช้ของไอซีไอ หรือที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า อย่างน้อย ๓ ชั้น
- โครงสร้างป้ายในส่วนที่เป็นโลหะทั้งหมด ให้ทำการทาสีรองพื้นโลหะกันสนิม อย่างน้อย ๒ เที้ยว และทาทับหน้าด้วยสีน้ำมันอย่างน้อย ๒ เที้ยว ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้ใช้ของไอซีไอ หรือที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า อย่างน้อย ๓ ชั้น
- ก่อนทำการติดตั้งป้ายต้องแจ้งแก่ทางอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อยืนยันตำแหน่งป้ายอีกครั้งหนึ่ง
- ข้อมูลรายละเอียดของป้ายจะให้เป็น ๒ ภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยฝ่ายวิชาการของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นผู้เรียบเรียงและแปลข้อมูลในป้ายทั้งหมด (ดูรายละเอียดข้อมูลคำบรรยายป้ายในภาคผนวก)

บทที่ ๔

โบราณสถานหลังการบูรณะ

หลังจากดำเนินการบูรณะโบราณสถานและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์โบราณสถานวัด

มหาธาตุแล้ว โบราณสถานภายในวัดสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวก็ได้รับการบูรณะ พัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังมีรายละเอียดดังนี้

๑. คราบราสีดำที่เกาะจับอยู่บริเวณโบราณสถานโดยเฉพาะในส่วนฐานของโบราณสถาน เช่น กำแพงและเจดีย์ต่างๆ ได้ถูกขัดล้างออกจนทำให้โบราณสถานมีความสะอาดดูสวยงามมากยิ่งขึ้น
๒. วัชพืชต่างๆ ที่ขึ้นอยู่ตามแนวอิฐโบราณสถานซึ่งจะเป็นสาเหตุให้แนวอิฐโบราณสถานผุกร่อนและแตกร้าวในที่สุด ถูกกำจัดออกทำให้โบราณสถานดูสะอาดงามตามากยิ่งขึ้น และยังเป็น การช่วยชะลอการเสื่อมสภาพของโบราณสถานอีกด้วย
๓. โบราณสถานต่างๆ ภายในวัดที่อิฐมีสภาพเปื่อยยุ่ย แตกร้าวได้รับการสกัดเปลี่ยนเสริมบูรณะซ่อมแซม จนมีสภาพมั่นคงแข็งแรงและมีความงดงามมากยิ่งขึ้น
๔. ต้นหญ้าบริเวณทางด้านทิศใต้ของวัดนอกเขตกำแพงวัด(บริเวณที่จอดรถทางเข้าโบราณสถานและซุ้มจำหน่ายบัตรในปัจจุบัน) ได้ถูกปลูกขึ้นใหม่เต็มบริเวณพื้นที่ ทำให้ภูมิทัศน์โดยรอบโบราณสถานมีความร่มรื่นงดงามมากยิ่งขึ้น
๕. ป้ายชื่อโบราณสถานและซุ้มป้ายบรรยายโบราณได้รับการจัดสร้างขึ้นใหม่ ทำให้ผู้มาเยี่ยมชมสามารถเดินทางเข้าสู่วัดได้สะดวกมากขึ้น และได้รับทราบข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับโบราณสถานมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ ๑ รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ

ภาพที่ ๒ รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ

ภาพที่ ๓ รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ภาพที่ ๔ รอยร้าวบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ภาพที่ ๕ รอยร้าวที่เจดีย์รายภายในวัด

ภาพที่ ๖ อิฐในส่วนฐานวิหารที่ร่วงหลุดไป

ภาพที่ ๗ รอยราวของแนวอิฐบริเวณฐานโบราณสถาน

ภาพที่ ๘ ก้อนอิฐตามโบราณสถานที่ถูกวางไป

ภาพที่ ๙ คราบราที่เกาะอยู่ตามโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๐ คราบราที่เกาะอยู่ตามโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๑ วัชพืชที่ขึ้นอยู่บนแนวอิฐโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๒ วัชพืชที่ขึ้นอยู่บนแนวอิฐโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๓ หญ้าบริเวณนอกกำแพงวัดด้านทิศใต้ที่ตาย

ภาพที่ ๑๔ หญ้าบริเวณนอกกำแพงวัดด้านทิศใต้ที่ตาย

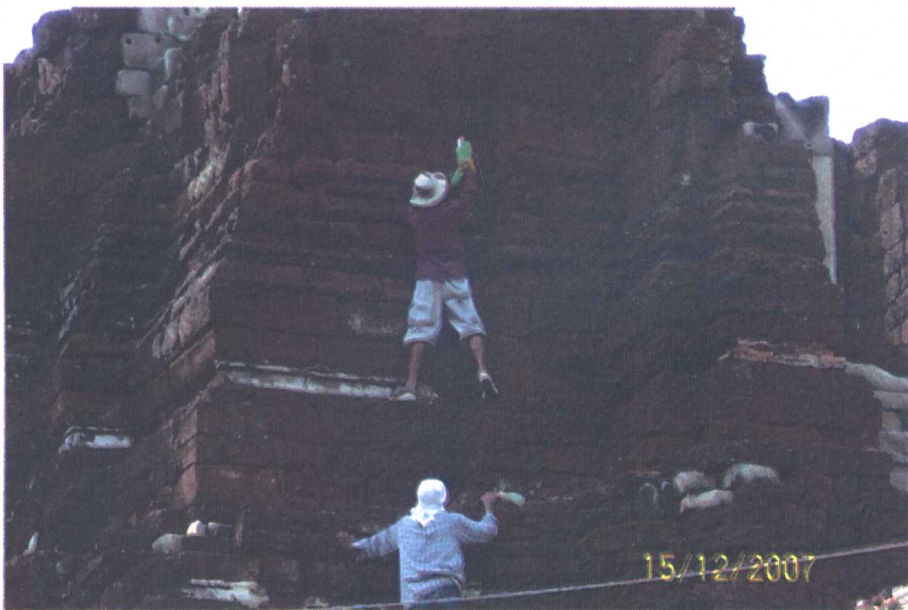
ภาพที่ ๑๕ การขัดล้างทำความสะอาดผิวโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๖ การขัดล้างทำความสะอาดผิวโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๗ การกำจัดวัชพืชออกจากโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๘ การกำจัดวัชพืชออกจากโบราณสถาน

ภาพที่ ๑๙ การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ

ภาพที่ ๒๐ การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศเหนือ

ภาพที่ ๒๑ การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ภาพที่ ๒๒ การก่ออิฐซ่อมแซมบริเวณฐานเจดีย์

ภาพที่ ๒๓ การใส่ดินใส่ปุ๋ยปรับดินเพื่อเตรียมปลูกหญ้า

ภาพที่ ๒๔ การปลูกหญ้าพื้นเมือง

ภาพที่ ๒๕ การรดน้ำดูแลหญ้า

ภาพที่ ๒๖ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน

ภาพที่ ๒๗ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน

ภาพที่ ๒๘ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน

ภาพที่ ๒๙ การก่อสร้างซุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน

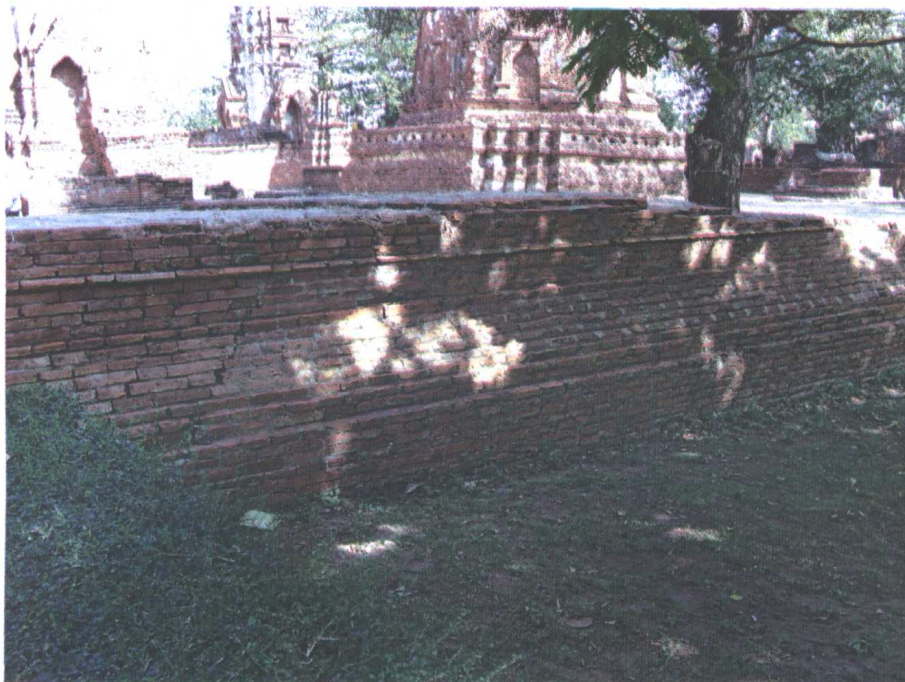
ภาพที่ ๓๐ การก่อสร้างป้ายชื่อโบราณสถานด้านหน้าวัด

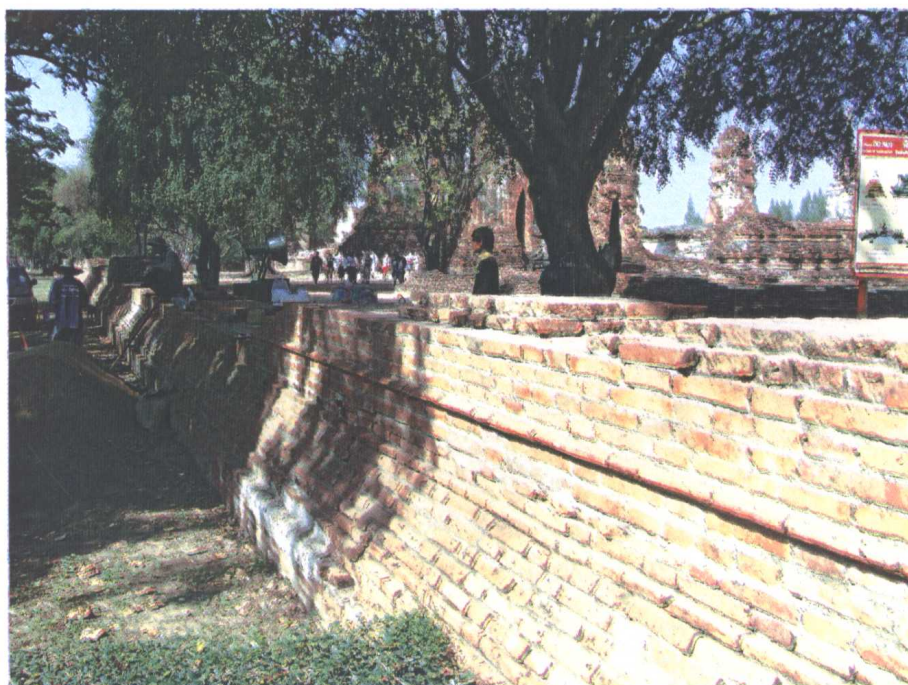
ภาพที่ ๓๑ การก่อสร้างป้ายชื่อโบราณสถานด้านหน้าวัด

ภาพที่ ๓๒ การก่อสร้างป้ายชื่อโบราณสถานด้านหน้าวัด

ภาพที่ ๓๓ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว

ภาพที่ ๓๔ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว

ภาพที่ ๓๕ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว

ภาพที่ ๓๖ สภาพโบราณสถานหลังการขุดล้างทำความสะอาดผิว

ภาพที่ ๓๗ สภาพโบราณสถานหลังการกำจัดวัชพืช

ภาพที่ ๓๘ สภาพโบราณสถานหลังการกำจัดวัชพืช

ภาพที่ ๓๙ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

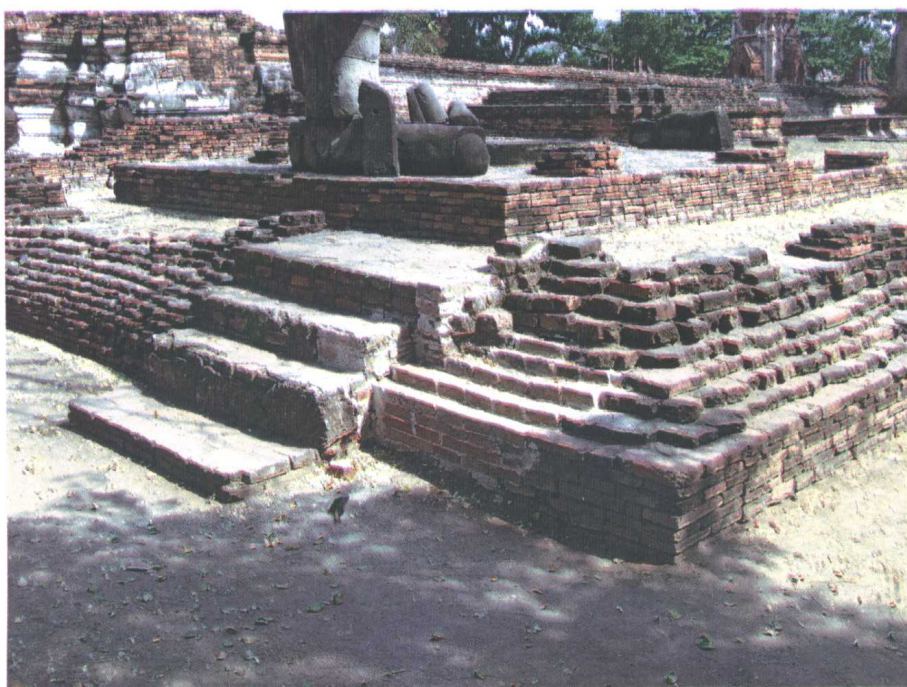
ภาพที่ ๔๐ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๑ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๒ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๓ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๔ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๕ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๖ สภาพโบราณสถานหลังการก่ออิฐซ่อมแซม

ภาพที่ ๔๗ สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า

ภาพที่ ๔๘ สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า

ภาพที่ ๔๙ | สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า

ภาพที่ ๕๐ | สภาพพื้นที่หลังการปลูกหญ้า

ภาพที่ ๕๑ ชุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน

ภาพที่ ๕๒ ชุ้มป้ายบรรยายโบราณสถาน

ภาพที่ ๕๓ แผ่นป้ายบรรยายโบราณสถาน

ภาพที่ ๕๔ ป้ายชื่อโบราณสถาน

บรรณานุกรม

คำให้การชาวกรุงเก่า คำให้การขุนหลวงหาวัด และพระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐอักษร
นิติ, พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๑๐.

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) กับพระจักรพรรดิพงศ์ (จาด), พระนคร :
คลังวิทยา, ๒๕๐๗.

พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๑ - ๒, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คลังวิทยา, ๒๕๑๖.

ศิลปากร, กรม, นำชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา, กรุงเทพฯ : บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์
, ๒๕๔๖.

ศิลปากร, กรม, พระราชวังและวัดโบราณในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมทั้งรูปถ่ายและแผนผัง,
พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๑. (จัดพิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนาย
จำรัส เกียรติก้อง ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๑)

ศิลปากร, กรม, ประชุมพงศาวดารภาคที่ ๖๓ เรื่องกรุงเก่า, พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๑. (พิมพ์
เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายพิมพ์ นุญอาภา ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๒๓
มิถุนายน ๒๕๑๑.)

วัดมหาธาตุ

ตั้งอยู่ในเกาะเมืองอยุธยา ทางด้านทิศตะวันออกของพระราชวังหลวง เป็นพระอารามหลวงที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของเมืองในสมัยกรุงศรีอยุธยา

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาได้ระบุว่า องค์พระศรีรัตนมหาธาตุเริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ.๑๙๑๗ ในรัชสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพระจั่ว) แต่ยังไม่แล้วเสร็จ สมเด็จพระรามาธิบดีทรงสร้างเพิ่มเติมอีกจนเสร็จบริบูรณ์ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมพระปรารภองค์ใหญ่ได้พังทลายลงมาจนถึงชั้นคฤหาสน์ชั้นล่าง แต่ไม่ปรากฏว่ามีการซ่อมแซมในสมัยนี้ จนกระทั่งในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองจึงได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหมด

ครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ.๒๓๑๐ วัดมหาธาตุถูกไฟไหม้เสียหายและถูกทิ้งร้างเรื่อยมาจนในสมัยสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ องค์ปราสาทประธานจึงได้พังทลายลงมาอีกครั้งจนมีสภาพดังที่เห็นในปัจจุบัน

Wat Maha That

Wat Maha That is located to the east of the grand palace. It is the royal temple and most sacred in Ayutthaya during the glorious time. Buddha relics were enshrined in the Mahathat Chedi (the principal pagoda). This monastery was once the residence of the Supreme Patriarch.

Ayutthaya chronicle said Mahathat Chedi was starting to be built in the reign of Phra Borom Rajathirat I (Khun Luang Pha – Ngua) in 1374 and completed in the reign of King Ramesuan.

In the reign of King Song Tham the principal pagoda collapsed through the foundation but it was restored later in the reign of King Prasat Thong.

This monastery was destroyed and had been burnt in the last war between Ayutthaya and Burma in AD.1767. It was leaved as the ruin temple until 1904AD. In the reign of King RamaVI of Rattanakosin Kingdom the main prang of the temple collapsed again as seen in the present

บันทึกผลการปฏิบัติงาน

งานอนุรักษ์โบราณสถานวัดมหาธาตุ

ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัปดาห์ที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๑๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๗ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ผลการปฏิบัติงาน

งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช

- งานกำจัดวัชพืช ประมาณ ๓๐๐ ตารางเมตร
- ทำความสะอาดผิวโบราณสถาน ที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร

ความก้าวหน้าของงาน๑๐.....%

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ - คน - ช่างปูน - คน - ช่างสี - คน
 - คนงาน ๑๕ คน - ช่างไฟฟ้า - คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๒

ระหว่างวันที่ ๑๘ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๒๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ผลการปฏิบัติงาน

งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช

- งานกำจัดวัชพืช (๑๐ % ของพื้นที่) ประมาณ ๕๗๗.๕๐ ตารางเมตร (แล้วเสร็จ)
- ทำความสะอาดผิวโบราณสถาน ที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร (ต่อเนื่อง)

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ไถปรับพื้นที่เพื่อเตรียมปลูกหญ้าธรรมชาติ

ความก้าวหน้าของงาน๒๐.....%

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ - คน - ช่างปูน - คน - ช่างสี - คน
 - คนงาน ๑๕ คน - ช่างไฟฟ้า - คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๓

ระหว่างวันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ผลการปฏิบัติงาน

งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช

- งานกำจัดวัชพืช (๑๐ % ของพื้นที่) ประมาณ ๕๗๗.๕๐ ตารางเมตร (แล้วเสร็จ)
- ทำความสะอาดนิเวศโบราณสถาน ที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร (แล้วเสร็จ)

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ไถปรับพื้นที่เพื่อเตรียมปลูกหญ้าธรรมชาติ (ต่อเนื่อง)

ความก้าวหน้าของงาน ...๓๐...%

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ - คน - ช่างปูน - คน - ช่างสี - คน
 - คนงาน ๑๕ คน - ช่างไฟฟ้า - คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๔

ระหว่างวันที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๗ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ

- ตรวจสอบภาพและซ่อมเปลี่ยนอิฐก่อที่มีสภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการยึดเกาะ
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐก่อที่หมดสภาพ แตกร้าว
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ไถปรับพื้นดินและปลูกหญ้าธรรมชาติ

ความก้าวหน้าของงาน ...๔๐...%

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ - คน - ช่างปูน - คน - ช่างสี - คน
 - คนงาน ๑๐ คน - ช่างก่อสร้าง ๕ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๕

ระหว่างวันที่ ๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๔ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ

- ซ่อมเปลี่ยนอิฐก่อที่มีสภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการยึดเกาะตามรูปแบบรายการ (ต่อเนื่อง)
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐเก่าที่หมดสภาพ แตกร้าว (ต่อเนื่อง)
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย (ต่อเนื่อง)

วัสดุพืชพันธุ์

- ไถปรับพื้นดินและปลูกหญ้าธรรมชาติ (ต่อเนื่อง)

ความก้าวหน้าของงาน ๕๐ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ - คน - ช่างปูน - คน - ช่างสี - คน
 - คนงาน ๑๐ คน - ช่างก่อสร้าง ๕ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๖

ระหว่างวันที่ ๑๕ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ

- ซ่อมเปลี่ยนอิฐก่อที่มีสภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการยึดเกาะตามรูปแบบรายการ แล้วเสร็จ
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐเก่าที่หมดสภาพ แตกร้าว แล้วเสร็จ
- เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย (ต่อเนื่อง)

วัสดุพืชพันธุ์

- ไถปรับพื้นดินและปลูกหญ้าธรรมชาติ

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- ขุดเตรียมฐานรากขุมโครงสร้างไม้ป้ายบรรยายขนาดใหญ่

ความก้าวหน้าของงาน ...๒๐ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๓ คน - ช่างปูน - คน - ช่างสี - คน
 - คนงาน ๑๐ คน - ช่างก่อสร้าง ๕ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๗

ระหว่างวันที่ ๒๒ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- สร้างซุ้มโครงสร้างไม้ป้ายบรรยายขนาดใหญ่

ความก้าวหน้าของงาน ...๗๐ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๓ คน - ช่างปูน ๑ คน - ช่างสี ๑ คน
 - คนงาน ๕ คน - ช่างก่อสร้าง ๕ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๘

ระหว่างวันที่ ๒๙ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๔ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- สร้างซุ้มโครงสร้างไม้ป้ายบรรยายขนาดใหญ่
- สร้างโครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ปลูกหญ้าธรรมชาติ โดยการรดน้ำและหว่านปุ๋ยบริเวณพื้นที่ที่หญ้ายังไม่เติบโต

ความก้าวหน้าของงาน ...๗๕ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๓ คน - ช่างปูน ๑ คน - ช่างสี ๑ คน
 - คนงาน ๕ คน - ช่างก่อสร้าง ๒ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

ประจำสัปดาห์ที่ ๙

ระหว่างวันที่ ๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- สร้างซุ้มโครงสร้างไม้ป้ายบรรยายขนาดใหญ่
- สร้างโครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ปลูกหญ้าธรรมชาติ โดยการรดน้ำและหว่านปุ๋ยบริเวณพื้นที่ที่หญ้ายังไม่เติบโต

ความก้าวหน้าของงาน ๗๕ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๓ คน - ช่างปูน ๑ คน - ช่างสี ๑ คน

- คนงาน ๕ คน - ช่างก่อสร้าง ๒ คน

ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๑๐

ระหว่างวันที่ ๑๒ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- โครงสร้างไม้และป้ายบรรยายขนาดใหญ่ (แล้วเสร็จ)
- สร้างโครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ปลูกหญ้าธรรมชาติ โดยการรดน้ำและหว่านปุ๋ยบริเวณพื้นที่ที่หญ้ายังไม่เติบโต

ความก้าวหน้าของงาน ๘๐ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๓ คน - ช่างปูน ๑ คน - ช่างสี ๑ คน

- คนงาน ๕ คน - ช่างก่อสร้าง ๒ คน

ปัญหาและอุปสรรค -

ประจำสัปดาห์ที่ ๑๑

ระหว่างวันที่ ๑๙ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- โครงสร้างไม้และป้ายบรรยายขนาดใหญ่ (แล้วเสร็จ)
- สร้างโครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน

งานวัสดุพืชพันธุ์

- ปลูกหญ้าธรรมชาติ แล้วเสร็จ

ความก้าวหน้าของงาน ๘๕ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๓ คน - ช่างปูน ๑ คน - ช่างสี ๑ คน
 - คนงาน ๕ คน - ช่างก่อสร้าง ๒ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๑๒

ระหว่างวันที่ ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

งานป้ายและสาธารณูปโภค

- สร้างโครงสร้างเหล็กและแผ่นป้ายชื่อโบราณสถาน (แล้วเสร็จ)

ความก้าวหน้าของงาน ๙๐ %

จำนวนแรงงาน - คนคุมงาน ๑ คน - ช่างไม้ ๑ คน - ช่างปูน ๑ คน - ช่างสี ๑ คน
 - คนงาน ๑ คน - ช่างก่อสร้าง ๒ คน
 ปัญหาและอุปสรรค -

สัปดาห์ที่ ๑๓

ระหว่างวันที่ ๔ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ผลการปฏิบัติงาน

- งานจัดทำรูปเล่มรายงานการปฏิบัติงานพร้อมแผ่นซีดีรอม จำนวน ๒๐ ชุด (แล้วเสร็จ)

ความก้าวหน้าของงาน ...๑๐๐... %

จำนวนแรงงาน - นักโบราณคดี ๑ คน

ปัญหาและอุปสรรค -

สัญญาจ้าง

สัญญาจ้างเลขที่ ๕/๒๕๕๑

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ตำบล/แขวง ประจักษ์ อำเภอบางแพะ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

เมื่อวันที่ ๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ระหว่าง กรมศิลปากร

โดย นายสุวิทย์ ชัยมงคล ผู้อำนวยการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้รับมอบอำนาจจาก

อธิบดีกรมศิลปากร ตามคำสั่งกรมศิลปากร ที่ ๔๑๓/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้ว่าจ้าง" ฝ่ายหนึ่งกับ บริษัทกันตกันนิษฐ์ ก่อสร้าง จำกัด

ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสำนักงานใหญ่

อยู่เลขที่ ๑๑๔/๑๑๔ หมู่ที่ ๑๐ ถนน ตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง

จังหวัด นนทบุรี โดย นางกันตกันนิษฐ์ ลงยันต์ ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลปรากฏตามหนังสือ

รับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรุงเทพมหานคร ที่ บค.๐๖๗๔๑๙

ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับจ้าง" อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาได้ตกลงกันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อตกลงว่าจ้าง

ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างทำงาน บูรณะวัดมหาธาตุ (อนุรักษ์โบราณสถานวัดมหาธาตุ)

ณ วัดมหาธาตุ ตำบล/แขวง ประจักษ์ อำเภอบางแพะ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญานี้รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา

ผู้รับจ้างตกลงที่จะจัดหาแรงงานและวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ชนิดดี เพื่อใช้ในการงานจ้างตามสัญญานี้

ข้อ ๒ เอกสาร.....

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน (ลงชื่อ) พยาน

ข้อ ๒ เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

- ๒.๑ ผนวก รายการประกอบแบบและรายละเอียด จำนวน ๘ หน้า
- ๒.๒ ผนวก ผังรูปแบบ จำนวน ๕ หน้า
- ๒.๓ ผนวก ใบเสนอราคา จำนวน ๒ หน้า
- ๒.๔ ผนวก บัญชีรายการก่อสร้างหรือใบแจ้งปริมาณงานและราคา จำนวน ๒ หน้า
- ๒.๕ ผนวก รายละเอียดการแบ่งงวดงาน จำนวน ๑ หน้า
- ๒.๖ ผนวก รายละเอียดการชี้สถานที่และรับฟังรายละเอียดเพิ่มเติม จำนวน ๒ หน้า

ความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับ

และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

ข้อ ๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา

ในขณะที่ทำสัญญานี้ ผู้รับจ้างได้นำหลักประกันเป็น หนังสือค้ำประกันสัญญาของ.....

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่ ค.๓๔๘๗๐๐๕๐๘๗๗๐๐๐ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐

เป็นจำนวนเงิน ๔๔,๘๕๔,- บาท (สี่หมื่นสี่พันแปดร้อยห้าสิบบแปดบาทถ้วน) มามอบให้แก่ผู้ว่าจ้าง

เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้

หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้เมื่อผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพัน

ตามสัญญานี้แล้ว

ข้อ ๔ ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่าย และผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างเป็น จำนวนเงิน ๘๙๗,๑๖๐,- บาท

(..... แปดแสนเก้าหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยหกสิบบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๕๘,๖๙๒,๗๑๐,- บาท

ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๒๖๙,๑๔๘,- บาท (สองแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๑

งวดที่ ๒ เป็นจำนวนเงิน ๒๖๙,๑๔๘,- บาท (สองแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ และงานวัสดุพืชพันธุ์ ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

งวดที่ ๓.....

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน (ลงชื่อ) พยาน

งวดที่ ๓ (งวดสุดท้าย) เป็นจำนวน ๓๕๘,๘๖๕.- บาท (สามแสนห้าหมื่นแปดพันแปดร้อยหกสิบสี่ บาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานป้ายและสาธารณูปโภค และงานจัดทำรูปเล่มรายงานการปฏิบัติงานพร้อมซีดีรวม จำนวน ๒๐ ชุด ให้แล้วเสร็จเรียบร้อยตามสัญญา รวมทั้งทำสถานที่ก่อสร้างให้สะอาดเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๑

การจ่ายเงินตามเงื่อนไขแห่งสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างจะโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้รับจ้าง ชื่อธนาคาร ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขา ถนนรัตนานิเบศร์ ชื่อบัญชี บริษัทกันตกันนิษฐ์ ก่อสร้าง จำกัด โดย นางกันตกันนิษฐ์ ลงยันต์ เลขที่บัญชี ๓๔๘-๒-๐๕๐๗๗๗-๖ ทั้งนี้ ผู้รับจ้างตกลงเป็นผู้รับภาระเงินค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการอื่นใดเกี่ยวกับการโอนที่ธนาคารเรียกเก็บ และยินยอมให้มีการหักเงินดังกล่าวจากจำนวนเงินโอนในงวดนั้น ๆ

ข้อ ๕ ก. กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในกำหนด ๗ วัน นับถัดจากวันได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงาน และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๒๐ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว นั้น ถ้ามิได้เสนอแผนงาน หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้า เกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลาย หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้าง มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วย การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

ข้อ ๕ ข. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ และสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่ ๑๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายในวันที่ ๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลา หรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่า ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา หรือจะแล้วเสร็จล่าช้า เกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้าง ทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง หรือตกเป็นผู้ล้มละลายหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้าง มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วย การที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

ข้อ ๖ ความรับผิดชอบ.....

(ลงชื่อ) [Signature] ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) [Signature] ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) [Signature] พยาน (ลงชื่อ) [Signature] พยาน

ข้อ ๖ ความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง

เมื่องานแล้วเสร็จบริบูรณ์และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้าง หรือจากผู้รับจ้างรายใหม่ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๕ หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นจากงานจ้างนี้ภายในกำหนด...ปี ...๖...เดือน นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ซึ่งความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายนั้นเกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง อันเกิดจากการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง หรือทำให้ไม่เรียบร้อย หรือทำให้ไม่ถูกต้องตามมาตรฐานแห่งหลักวิชาการ ผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า โดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องออกเงินใด ๆ ในกรณีนี้ทั้งสิ้น หากผู้รับจ้างบิดพลิ้วไม่กระทำการดังกล่าวภายในกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้างหรือไม่ทำการแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนด ให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเอง หรือจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นโดยผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ข้อ ๗ การจ้างช่วง

ผู้รับจ้างจะต้องไม่เอางานทั้งหมดหรือบางส่วนแห่งสัญญานี้ ไปจ้างช่วงอีกต่อหนึ่งโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้างก่อน ทั้งนี้ นอกจากในกรณีที่สัญญานี้จะได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นความยินยอมดังกล่าวนั้นไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ หรือพันธะหน้าที่ตามสัญญานี้ และผู้รับจ้างจะยังคงต้องรับผิดชอบในความผิดและความประมาทเลินเล่อของผู้รับจ้างช่วง หรือของตัวแทน หรือลูกจ้างของผู้รับจ้างช่วงนั้นทุกประการ

ข้อ ๘ การควบคุมงานของผู้รับจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องควบคุมงานที่รับจ้างอย่างเอาใจใส่ด้วยประสิทธิภาพและความชำนาญ และในระหว่างทำงานที่รับจ้างจะต้องจัดให้มีผู้แทนซึ่งทำงานเต็มเวลาเป็นผู้ควบคุมงาน ผู้ควบคุมงานดังกล่าวจะต้องเป็นผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้รับจ้าง คำสั่งหรือคำแนะนำต่าง ๆ ที่ได้แจ้งแก่ผู้แทนผู้ได้รับมอบอำนาจนั้นให้ถือว่าเป็นคำสั่งหรือคำแนะนำที่ได้แจ้งแก่ผู้รับจ้าง การแต่งตั้งผู้ควบคุมงานนั้นจะต้องทำเป็นหนังสือและต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้าง การเปลี่ยนตัวหรือแต่งตั้งผู้ควบคุมงานใหม่จะกระทำมิได้หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้างก่อน

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะขอให้เปลี่ยนตัวผู้แทนได้รับมอบอำนาจนั้น โดยแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจ้าง และผู้รับจ้างจะต้องทำการเปลี่ยนตัวโดยพลัน โดยไม่คิดราคาเพิ่มหรืออ้างเป็นเหตุเพื่อขยายอายุสัญญา อันเนื่องมาจากเหตุนี้

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน (ลงชื่อ) พยาน

ข้อ ๙ ความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ ความเสียหาย หรือภัยอันตรายใด ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายจากการกระทำของลูกจ้างของผู้รับจ้าง

ความเสียหายใด ๆ อันเกิดแก่งานที่ผู้รับจ้างได้ทำขึ้นแม้จะเกิดขึ้นเพราะเหตุสุดวิสัย นอกจากกรณีอันเกิดจากความผิดของผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบโดยซ่อมแซมให้คืนดีหรือเปลี่ยนให้ใหม่โดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างดังกล่าวในข้อนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานครั้งสุดท้าย ซึ่งหลังจากนั้นผู้รับจ้างคงต้องรับผิดชอบเพียงในกรณีชำรุดบกพร่อง หรือความเสียหายดังกล่าวในข้อ ๖ เท่านั้น

ข้อ ๑๐ การจ่ายเงินแก่ลูกจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องจ่ายเงินแก่ลูกจ้างที่ผู้รับจ้างได้จ้างมาในอัตรา และตามกำหนดเวลาที่ผู้รับจ้างได้ตกลงหรือทำสัญญาไว้ต่อลูกจ้างดังกล่าว

ถ้าผู้รับจ้างไม่จ่ายเงินค่าจ้างหรือค่าทดแทนอื่นใดแก่ลูกจ้างดังกล่าวในวรรคแรก ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะเอาเงินค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างมาจ่ายให้แก่ลูกจ้างของผู้รับจ้างดังกล่าว และให้ถือว่าผู้ว่าจ้างได้จ่ายเงินจำนวนนั้นเป็นค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาแล้ว

ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีประกันภัยสำหรับลูกจ้างทุกคนที่จ้างมาทำงาน โดยให้ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบทั้งปวงของผู้รับจ้างรวมทั้งผู้รับจ้างช่วงอันหากจะพึงมี ในกรณีความเสียหายที่คิดค่าสินไหมทดแทนได้ตามกฎหมายซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุหรือภัยอันตรายใด ๆ ต่อลูกจ้างหรือบุคคลอื่นที่ผู้รับจ้างหรือผู้รับจ้างช่วงจ้างมาทำงาน ผู้รับจ้างจะต้องส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวพร้อมทั้งหลักฐานการชำระเบี้ยประกันให้แก่ผู้ว่าจ้างเมื่อผู้ว่าจ้างเรียกร้อง

ข้อ ๑๑ การตรวจงานจ้าง

ถ้าผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง กรรมการตรวจการจ้าง หรือกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษานั้นมีอำนาจเข้าไปตรวจการงานในโรงงานและสถานที่ที่กำลังก่อสร้างหรือที่กำลังทำงานได้ตลอดเวลา และผู้รับจ้างจะต้องอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการนั้นตามสมควร

การที่มีกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาทำให้ผู้รับจ้าง พ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้ข้อหนึ่งข้อใดไม่

ข้อ ๑๒ แบบรูป.....

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน (ลงชื่อ) พยาน

ข้อ ๑๒ แบบรูปและรายการละเอียดคลาดเคลื่อน

ผู้รับจ้างจะต้องรับรองว่าได้ตรวจสอบและทำความเข้าใจในแบบรูปรายการละเอียด หรือใบแจ้งปริมาณงานโดยถี่ถ้วนแล้ว หากปรากฏว่าแบบรูปและรายการละเอียดหรือใบแจ้งปริมาณงานนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค ผู้รับจ้างตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งเพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์โดยจะคิดค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างไม่ได้

ข้อ ๑๓ การควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง

ผู้รับจ้างตกลงว่ากรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งมีอำนาจที่จะตรวจสอบและควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม หรือตัดทอน ซึ่งงานตามสัญญานี้หากผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตามกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษามีอำนาจที่จะสั่งให้หยุดกิจการนั้นชั่วคราวได้ ความล่าช้าในกรณีเช่นนี้ผู้รับจ้างจะถือเป็นเหตุขอขยายวันทำการออกไปไม่ได้

ข้อ ๑๔ งานพิเศษและการแก้ไขงาน

ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้รับจ้างทำงานพิเศษซึ่งไม่ได้แสดงไว้ หรือรวมอยู่ในเอกสารสัญญาหากงานพิเศษนั้น ๆ อยู่ในขอบข่ายทั่วไปแห่งวัตถุประสงค์ของสัญญานี้ นอกจากนี้ผู้ว่าจ้างยังมีสิทธิสั่งให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแบบรูป และข้อกำหนดต่าง ๆ ในเอกสารสัญญานี้ด้วย โดยไม่ทำให้สัญญาเป็นโมฆะแต่อย่างใด

อัตราค่าจ้างหรือราคาที่กำหนดไว้ในสัญญานี้ให้กำหนดใช้สำหรับงานพิเศษ หรืองานที่เพิ่มเติมขึ้นหรือตัดทอนลงทั้งปวงตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง หากในสัญญาไม่ได้กำหนดไว้ถึงอัตราค่าจ้าง หรือราคาใด ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับงานพิเศษหรืองานที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างจะต้องตกลงกันที่จะกำหนดอัตราหรือราคารวมทั้งการขยายระยะเวลา (ถ้ามี) กันใหม่เพื่อความเหมาะสม ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ ผู้ว่าจ้างจะกำหนดอัตราจ้างหรือราคาตายตัวตามแต่ผู้ว่าจ้างจะเห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง แต่อาจสงวนสิทธิที่จะดำเนินการตามข้อ ๑๙ ต่อไปได้

ข้อ ๑๕ ค่าปรับ.....

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

(ลงชื่อ) พยาน

ข้อ ๑๕ ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๘๗๗.๑๖ บาท และจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานในเมื่อผู้ว่าจ้างต้องจ่ายผู้ควบคุมงานอีกต่อหนึ่งเป็นจำนวนเงินวันละ ๒๐๐ บาท นับถัดจากวันที่กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาหรือวันที่ผู้ว่าจ้างได้ขยายให้จนถึงวันที่ทำงานแล้วเสร็จจริง นอกจากนี้ผู้รับจ้างยอมให้ผู้ว่าจ้างเรียกค่าเสียหายอันเกิดขึ้นจากการที่ผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับ และค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้อีกด้วย

ในระหว่างที่ผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญานั้น หากผู้ว่าจ้างเห็นว่าผู้รับจ้างจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาต่อไปได้ ผู้ว่าจ้างจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและใช้สิทธิตามข้อ ๑๖ ก็ได้และถ้าผู้ว่าจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องไปยังผู้รับจ้าง เมื่อครบกำหนดแล้วเสร็จของงานขอให้ชำระค่าปรับแล้วผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้รับจ้างจนถึงวันบอกเลิกสัญญาได้อีกด้วย

ข้อ ๑๖ สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างอาจทำงานนั้นเองหรือว่าจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นต่อจนแล้วเสร็จได้ ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับจ้างทำงานนั้นต้องมีสิทธิใช้เครื่องใช้ในการก่อสร้างหรือในการทำงานสิ่งก่อสร้างขึ้นชั่วคราวสำหรับงานก่อสร้างหรือการทำงาน และวัสดุต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าจะต้องสงวนเอาไว้เพื่อการปฏิบัติงานตามสัญญาตามที่จะเห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าวผู้ว่าจ้างมีสิทธิรับหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วน ตามแต่จะเห็นสมควร นอกจากนั้นผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าหลักประกันการปฏิบัติงานและค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จตามสัญญาและค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานเพิ่ม (ถ้ามี) ซึ่งผู้ว่าจ้างจะหักเอาจากเงินประกันผลงานหรือจำนวนเงินใด ๆ ที่จะจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างก็ได้

ข้อ ๑๗ การกำหนดค่าเสียหาย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันผลงานของผู้รับจ้างหรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาก็ได้

หากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับ และค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใดผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน (ลงชื่อ) พยาน

ข้อ ๑๘ การทำบริเวณก่อสร้างให้เรียบร้อย

ผู้รับจ้างจะต้องรักษาบริเวณสถานที่ปฏิบัติงานตามสัญญาฯนี้ รวมทั้งโรงงาน หรือสิ่งอำนวยความสะดวก
ในการทำงานของผู้รับจ้าง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือของผู้รับจ้างช่วง ให้อยู่ในความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ
ในการใช้งานตลอดระยะเวลาการจ้าง และเมื่อทำงานเสร็จสิ้นแล้วจะต้องขนย้ายบรรดาเครื่องใช้ในการทำงานจ้าง
รวมทั้งวัสดุ ขยะมูลฝอย และสิ่งก่อสร้างชั่วคราวต่าง ๆ (ถ้ามี) ทั้งจะต้องกลบเกลี่ยพื้นดินให้เรียบร้อย เพื่อให้
บริเวณทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สะอาด และใช้การได้ทันที

ข้อ ๑๙ กรณีพิพาทและอนุญาโตตุลาการ

๑๙.๑ ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญาเกี่ยวกับข้อกำหนดแห่งสัญญาฯนี้ หรือเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามสัญญาฯนี้ และคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทนั้นต่ออนุญาโตตุลาการ
เพื่อพิจารณาชี้ขาด

๑๙.๒ เว้นแต่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะเห็นพ้องกันให้อนุญาโตตุลาการคนเดียวเป็นผู้ชี้ขาดการระงับ
ข้อพิพาทให้กระทำโดยอนุญาโตตุลาการ ๒ คน โดยคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะทำหนังสือแสดงเจตนาจะให้มีอนุญาโตตุลาการ
ระงับข้อพิพาท และระบุชื่ออนุญาโตตุลาการคนที่ตนแต่งตั้งส่งไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง จากนั้นภายในระยะเวลา ๓๐ วัน
นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งดังกล่าว คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับแจ้งจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สอง ถ้าอนุญาโตตุลาการ
ทั้งสองคนดังกล่าวไม่สามารถประนีประนอมระงับข้อพิพาทนั้นได้ ให้อนุญาโตตุลาการทั้งสองคนร่วมกันแต่งตั้ง
อนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับจากวันที่ไม่ตกลงกัน ผู้ชี้ขาดดังกล่าวจะพิจารณาระงับ
ข้อพิพาทต่อไป กระบวนพิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้ถือตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ
กระทรวงยุติธรรม โดยอนุโลม หรือตามข้อบังคับอื่นที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเห็นชอบ และให้กระทำในกรุงเทพมหานคร
โดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๑๙.๓ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายตนหรือในกรณีที่อนุญาโตตุลาการ
ทั้งสองคนไม่สามารถตกลงแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดได้ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายต่างมีสิทธิร้องขอต่อศาลแพ่ง
เพื่อแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดได้แล้วแต่กรณี

๑๙.๔ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือของอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดแล้วแต่กรณี ให้ถือเป็นเด็ดขาด
และถึงที่สุดผูกพันคู่สัญญา

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง (ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน (ลงชื่อ) พยาน

๑๙.๕ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายเป็นผู้รับภาระค่าธรรมเนียมอนุญาตไตตุลาการฝ่ายตน และออกค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาฝ่ายละครั้ง ในกรณีที่มีการแต่งตั้งอนุญาตไตตุลาการคนเดียวหรือมีการแต่งตั้ง อนุญาตไตตุลาการผู้ชี้ขาด ให้อนุญาตไตตุลาการหรืออนุญาตไตตุลาการผู้ชี้ขาดเป็นผู้กำหนดภาระค่าธรรมเนียมอนุญาตไตตุลาการ คนเดียวหรือภาระค่าธรรมเนียมอนุญาตไตตุลาการผู้ชี้ขาดคนเดียวแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๐ การขยายระยะเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา

ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้าง หรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไข และกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งเหตุหรือเหตุการณ์ดังกล่าวพร้อมหลักฐานเป็นหนังสือให้ ผู้ว่าจ้างทราบเพื่อขอขยายเวลาทำงานออกไปภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นสิ้นสุดลง

ถ้าผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับจ้างได้ละสิทธิเรียกร้องในการที่จะ ขอขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของ ฝ่ายผู้ว่าจ้าง ซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือผู้ว่าจ้างทราบที่อยู่แล้วตั้งแต่นั้น

การขยายกำหนดเวลาทำงานตามวรรคหนึ่งอยู่ในดุลพินิจของผู้ว่าจ้างที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๑ การใช้เรือไทย

ในการปฏิบัติตามสัญญานี้ หากผู้รับจ้างจะต้องสั่งหรือนำของเข้ามาจากต่างประเทศรวมทั้งเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ต้องนำเข้ามา เพื่อปฏิบัติงานตามสัญญาไม่ว่าผู้รับจ้างจะเป็นผู้นำของเข้ามาเองหรือนำเข้ามา โดยผ่านตัวแทนหรือบุคคลอื่นใด ถ้าสิ่งของนั้นต้องนำเข้ามาโดยทางเรือในเส้นทางเดินเรือที่มีเรือไทยเดินอยู่และ สามารถให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการให้สิ่งของดังกล่าว บรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศมายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ ก่อนบรรทุกของนั้นลงเรืออื่นที่มีใช้เรือไทย หรือเป็นของที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่นได้ ทั้งนี้ไม่ว่าการสั่งหรือสั่งซื้อสิ่งของดังกล่าว จากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟไอบี , ซีเอฟอาร์ , ซีไอเอฟ หรือแบบอื่นใดที่มีเรือไทยเดินอยู่ และสามารถ

ให้บริการ.....

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ) พยาน

(ลงชื่อ) พยาน

ให้บริการรับขนได้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดการให้สิ่งของดังกล่าว บรรทุกโดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยจากต่างประเทศมายังประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์ ก่อนบรรทุกของนั้นลงเรืออื่นที่มีใช้เรือไทย หรือเป็นของที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศยกเว้นให้บรรทุกโดยเรืออื่นได้ ทั้งนี้ไม่ว่าการส่งหรือสั่งซื้อสิ่งของดังกล่าว จากต่างประเทศจะเป็นแบบ เอฟ.โอ.บี. , ซี.เอฟ.อาร์. , ซี.ไอ.เอฟ. หรือแบบอื่นใด

ในการส่งมอบงานตามสัญญาให้แก่ผู้ว่าจ้าง ถ้างานนั้นมีสิ่งของตามวรรคหนึ่ง ผู้รับจ้างจะต้อง ส่งมอบใบตราส่ง (Bill of Lading) หรือสำเนาใบตราส่งสำหรับของนั้นซึ่งแสดงว่าได้บรรทุกมาโดยเรือไทยหรือเรือ ที่มีสิทธิเช่นเดียวกับเรือไทยให้แก่ผู้ว่าจ้างพร้อมกับการส่งมอบงานด้วย

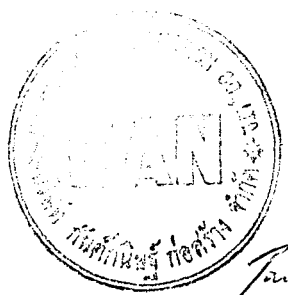
ในกรณีที่สิ่งของดังกล่าวไม่ได้บรรทุกจากต่างประเทศมายังประเทศไทย โดยเรือไทยหรือเรือที่มีสิทธิ เช่นเดียวกับเรือไทย ผู้รับจ้างต้องส่งมอบหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การพาณิชย์ให้บรรทุกของโดยเรืออื่นได้ หรือหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษเนื่องจากการไม่ บรรทุกของโดยเรือไทยตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์แล้วอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้ว่าจ้างด้วย

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ส่งมอบหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวในสองวรรคข้างต้น ให้แก่ผู้ว่าจ้าง แต่จะขอส่งมอบงานดังกล่าวให้ผู้ว่าจ้างก่อน โดยยังไม่รับชำระเงินค่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิรับงานดังกล่าวไว้ก่อน และชำระเงินค่าจ้างเมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนดังกล่าวแล้วได้

ข้อ ๒๒ มาตรฐานฝีมือช่าง

ผู้รับจ้างตกลงเป็นเงื่อนไขสำคัญว่า ผู้รับจ้างจะต้องมีและใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่าง จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม หรือผู้มีวุฒิปริญญาตรี ปวช. ปวส. และ ปวท. หรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รับรองให้เข้ารับราชการได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ.....ของแต่ละ สาขาช่าง แต่จะต้องมีช่างจำนวนอย่างน้อย ๑ คน ในแต่ละสาขาช่าง ดังต่อไปนี้

- ๒๒.๑ ช่างโยธา
- ๒๒.๒ ช่างปูน
- ๒๒.๓ ช่างไม้
- ๒๒.๔ ช่างศิลปกรรม
- ๒๒.๕ นักโบราณคดี

ผู้รับจ้าง.....

(ลงชื่อ) ผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ) ผู้รับจ้าง

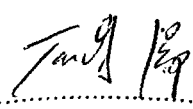
(ลงชื่อ) พยาน

(ลงชื่อ) พยาน

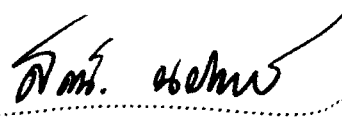
ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำบัญชีแสดงจำนวนช่างทั้งหมดโดยจำแนกช่าง
พร้อมกับระบุรายชื่อช่างผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือช่าง หรือผู้มีคุณวุฒิ
พร้อมหลักฐานต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ควบคุมงานก่อนเริ่มงาน
หรือเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าจ้างตรวจสอบดูได้ตลอดเวลาการทำงานตามสัญญา
หรือเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าจ้างตรวจสอบดูได้ตลอดเวลาการทำงานตามสัญญา

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน
ละเอียดยกเว้นแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี)
ต่างยัดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

(ลงชื่อ) (นายสุวิทย์ ชัยมงคล)

(ลงชื่อ) (นางกัณฑ์นิษฐา ลงยันต์)

(ลงชื่อ) (นางมณฑิรา จำนงทอง)

(ลงชื่อ) (นางแสงเดือน นิลปัทมอมร)

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

วัดมหาธาตุ

๑. หลักการและเหตุผล

โบราณสถานในความควบคุมดูแลของกรมศิลปากรนั้น นอกจากจะชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลาแล้ว ยังได้ผ่านวิกฤตการณ์ต่างๆทั้งจากภัยธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์มาหลายครั้งหลายครา ในส่วนของภัยจากน้ำมือมนุษย์นั้น กรมศิลปากรได้ออกมาตรการควบคุมและป้องกันไว้อย่างเข้มงวดแล้ว แต่ในส่วนของภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น ถึงแม้ว่าจะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก แต่ก็ทำให้เกิดความเสียหายแก่โบราณสถานอย่างมาก

สำหรับโบราณสถานในความดูแลของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่เรียกว่าร้อยแห่งนั้น ภัยธรรมชาติที่มักเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งนั้นคืออุทกภัย เนื่องมาจากภูมิประเทศของเกาะเมืองอยุธยานั้นมีแม่น้ำสามสายล้อมรอบและมีคูคลองอยู่มากมาย ทุกครั้งที่น้ำเหนือไหลบ่าลงมาจาก โบราณสถานบริเวณรอบเกาะเมืองก็จะประสบกับอุทกภัยทุกครั้ง โดยเฉพาะเหตุการณ์อุทกภัยเมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ผ่านมาซึ่งถือเป็นอุทกภัยครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่จังหวัดภาคกลางของประเทศไทย รวมถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งทางอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาก็ได้ดำเนินการเฉพาะหน้าด้วยการป้องกันและควบคุมน้ำไม่ให้เข้าสู่ภายในโบราณสถาน อย่างไรก็ตามโบราณสถานบางแห่งก็ยังคงประสบปัญหาน้ำท่วมขังและการหลุดตัวจากน้ำใต้ดินอยู่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังนั้นเมื่อผ่านพ้นเหตุอุทกภัยและระดับน้ำลดลงไปจากโบราณสถานแล้ว อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงได้ทำการสำรวจความเสียหายของโบราณสถาน เพื่อที่จะดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงการวางแผนการป้องกันอุทกภัยอย่างยั่งยืน เพื่อรับมือกับเหตุอุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งในภายภาคหน้า

๒. ตำแหน่งที่ตั้ง

วัดมหาธาตุตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา บริเวณเชิงสะพานป่าถ่าน ทางทิศตะวันออกของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ตำแหน่งพิกัดที่ ระวาง 5137 IV ลำดับชุด L 7017 พิมพ์ครั้งที่ 1
- RTSD จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิกัด 693875

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๓. ประวัติและความสำคัญ

วัดมหาธาตุมีฐานะเป็นอารามหลวงซึ่งเป็นที่สถิตของสมเด็จพระ-สังฆราช และเป็นวัดศูนย์กลางของเมืองในสมัยกรุงศรีอยุธยา พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับหลวงประเสริฐฯ กล่าวว่าสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพะงั่ว) โปรดให้สถาปนาวัดมหาธาตุ ในปี พ.ศ. ๑๙๑๗ แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ในสมัยรัชกาลสมเด็จพระรามาเมศวรจึงทรงสร้างเพิ่มเติมจนแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. ๑๙๒๗ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม พระปรารภองค์ใหญ่ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุได้พังทลายลงมาจนถึงครุฑพื้นอัษฎงค์ แต่ไม่ปรากฏว่ามีการก่อสร้างในรัชกาลนี้ ต่อมาในสมัยพระเจ้าปราสาททองได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหมด และเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ วัดมหาธาตุถูกไฟไหม้เสียหายเป็นอันมากและถูกทิ้งร้างเรื่อยมา จนถึงสมัยรัชกาลของพระ-บาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ แห่งราชวงศ์จักรี องค์ปรารภประธานได้พังทลายลงมาอีกครั้ง ดังปรากฏสภาพที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน

ภายในวัดประกอบด้วยปรารภประธานซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และมีปรารภประจำทิศทั้งสี่ด้าน ตั้งอยู่บนฐานสูง โดยมีระเบียงคดล้อมรอบทั้งสี่ด้านเช่นเดียวกัน ทางด้านทิศตะวันออกของวัดเป็นวิหารขนาดใหญ่ และมีพระอุโบสถตั้งอยู่ด้านหลังของวัดทางด้านทิศตะวันตกในแนวเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีวิหาร พระปรารภ และเจดีย์รายตั้งอยู่โดยรอบบริเวณวัด สันนิษฐานว่ากลุ่มโบราณสถานเหล่านี้ คงจะมีการก่อสร้างเพิ่มเติมและถูกบูรณปฏิสังขรณ์ต่อมาในแต่ละสมัย เพราะจากหลักฐานการขุดค้น และขุดแต่งทางโบราณคดี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ พบหลักฐานการก่อสร้างซ้อนทับที่วิหารประธานซ้อนกันถึง ๓ สมัย

๔. สภาพปัจจุบัน

วัดมหาธาตุได้รับการขุดแต่งทางโบราณคดีและบูรณะโดยกรมศิลปากรอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นมา และได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเรียบร้อยแล้ว

สภาพโบราณสถานและสภาพภูมิทัศน์ ภายหลังเหตุการณ์อุทกภัย ได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อยจากน้ำใต้ดินที่เอ่อขึ้นมา รวมถึงน้ำจากบึงพระราม ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๑. แนวกำแพงวัดบริเวณด้านทิศเหนือของปราสาทประธาน ซึ่งมีความสูงประมาณ ๑.๒๐ เมตร ได้พังทลายลงมาเป็นแนวยาวประมาณ ๑๐.๓๐ เมตร เนื่องมาจากกระแสน้ำได้ดินได้เอ่อขึ้น ทำให้พื้นดินและชั้นทรายที่รองรับแนวกำแพงอิฐเกิดการทรุดตัวขึ้น
๒. แนวกำแพงวัดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของปราสาทประธาน ได้พบรอยแตกร้าวซึ่งเกิดจากการทรุดตัวของดิน โดยมีความยาวประมาณ ๓๑.๗๐ เมตร
๓. ต้นหญ้าบริเวณทางด้านทิศใต้ของวัด(บริเวณที่จอดรถและซุ้มทางเข้าและซุ้มบันไดในปัจจุบัน) ได้ตายไปเป็นบริเวณกว้างประมาณ ๗,๐๐๐ ตารางเมตร

๕. แนวทางในการบูรณะและฟื้นฟูโบราณสถาน

เนื่องจากสภาพโดยรวมของวัดยังคงดีอยู่ เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีการใช้งานอยู่ตลอด การดำเนินการจึงควรจะมุ่งเน้นไปที่การซ่อมแซมและเสริมโครงสร้างกำแพงและโบราณสถานอื่นที่เสียหาย รวมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์บางส่วนเพื่อให้เข้ากับการปรับทางเข้าออกของวัดใหม่ ซึ่งเปลี่ยนให้เข้าจากทางด้านที่จอดรถหรือทางด้านทิศใต้แทน

๖. รายละเอียดการบูรณะและฟื้นฟูโบราณสถาน

๖.๑ งานทำความสะอาดและกำจัดวัชพืช(CL = Cleaning)

CL1) ให้กำจัดวัชพืชโดยตัดหรือถอนรากไม้ที่ฝังในชั้นอิฐออกให้หมด หากจำเป็นต้องรื้อชั้นอิฐบางส่วนออกเพื่อถอนราก ต้องทำด้วยความระมัดระวังเท่าที่จำเป็นเท่านั้น อันอยู่ในดุลพินิจของวิศวกรหรือกรรมการตรวจการจ้าง ก่อนลงมือปฏิบัติงานต้องได้รับความเห็นชอบจากสถาปนิก วิศวกรหรือกรรมการตรวจการจ้าง

๖.๒ งานซ่อมอิฐและเสริมอิฐก่อ(MA = Masonry)

MA1) ตรวจสอบสภาพอิฐก่อ ถ้าพบว่าแนวใดมีสภาพร่วนเป็นผงหมดสภาพการยึดเกาะ แตกร้าวและสอด้วยซีเมนต์ ให้ดำเนินการสกัดอิฐออกจนถึงอิฐที่แข็งหรือลึกเข้าไปจากผิวหน้าอิฐประมาณ ๒ ก้อน โดยต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง มิให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถานเสียหายเนื่องจากการ

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

สกัด ก่อนการดำเนินการผู้รับจ้างจะต้องทำค้ำยันโบราณสถาน และเก็บหลักฐานการเรียงอิฐด้วยภาพถ่ายดิจิทัลขนาดไม่ต่ำกว่า ๒ ล้านพิกเซล เพื่อใช้เป็นหลักฐานก่อนการซ่อมตามแนวเรียงอิฐเดิม

MA2) เสริมอิฐก่อในส่วนที่ทำการสกัดอิฐเก่าที่หมดสภาพ แตกร้าวและสอด้วยปูนขาวหมักผสมทรายหรืออิฐป่นในอัตราส่วน ๑ ต่อ ๓ ตามบริเวณที่กำหนด อิฐที่ใช้ในการก่อเสริมทุกกรณีเป็นอิฐใหม่ที่มีขนาดและรูปร่างเหมือนกับอิฐเดิม และเป็นอิฐที่มีคุณภาพดีที่เผาด้วยความร้อนสูงและนานจนมีความแกร่งกว่าอิฐก่อสร้างทั่วไป วัสดุที่ใช้ผลิตจะต้องไม่มีสารประกอบพวกเกลือเจือปน ซึ่งจะทำให้เกิดคราบเกลือที่ชั้นผิวอิฐภายหลังดำเนินการบูรณะ

MA3) เสริมอิฐก่อในส่วนที่อิฐเดิมชำรุด หลุดร่วง สูญหาย ตามบริเวณที่กำหนด การก่ออิฐซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายจะต้องคำนึงถึงรูปทรงและลักษณะทางโครงสร้างตามหลักฐานเดิม

๖.๓ งานวัสดุพืชพันธุ์(PL = Planting)

PL1) ไถปรับพื้นที่เพื่อปรับปรุงดิน และปลูกหญ้าธรรมชาติ (หญ้าพื้นเมืองในพื้นที่) ในบริเวณที่กำหนด พร้อมทั้งโรยปุ๋ยและดินปลูกก่อนทำการดูแลรักษาโดยผู้รับจ้างต่อไปอีกเป็นเวลาอย่างน้อย ๓๐ วัน จนกว่าหญ้าจะขึ้นสมบูรณ์

๖.๔ งานป้ายและสาธารณูปโภค(SN = Signage and Site Materials)

SN1) ติดตั้งขุมป้ายและสาธารณูปโภค ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ในแบบ โดยยึดรูปแบบมาตรฐานงานองค์ประกอบภูมิทัศน์ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นหลัก โดยแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียดบางอย่างดังต่อไปนี้

- วัสดุที่ใช้ทำแผ่นป้ายให้เปลี่ยนจากแผ่นอลูมิเนียมเป็นแผ่นเหล็กชุบ Zinc โดยใช้เทคนิคการทำสีรองพื้นและติดสติ๊กเกอร์ในส่วนที่เป็นภาพและตัวอักษร และให้ยึดกับโครงป้ายด้วยน็อตสแตนเลส และกาวติดโลหะอย่างแน่นหนา
- โครงสร้างป้ายในส่วนที่เป็นไม้ทั้งหมด ให้ทำการทาน้ำยาป้องกันปลวกชนิดใสและสีรองพื้นไม้ อลูมิเนียมเพื่อป้องกันเชื้อรา ก่อนการทาสีทับหน้าด้วยสีน้ำอะคริลิก ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้ใช้ของไอซีไอ หรือที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า อย่างน้อย ๓ ชั้น

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๓. โครงสร้างป้ายในส่วนที่เป็นโลหะทั้งหมด ให้ทำการทาสีรองพื้นโลหะกันสนิม อย่างน้อย ๒ เทียบ และทาทับหน้าด้วยสีน้ำมันอย่างน้อย ๒ เทียบ ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดให้ใช้ของไอซีไอ หรือที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า อย่างน้อย ๓ ชั้น

ทั้งนี้ก่อนทำการติดตั้งป้ายผู้รับจ้างต้องแจ้งแก่ทางอุทยานฯ เพื่อยืนยันตำแหน่งป้ายอีกครั้งหนึ่ง โดยในส่วนของข้อมูลรายละเอียดของป้ายให้ผู้รับจ้างสอบถามและประสานงานกับฝ่ายวิชาการของอุทยานฯ

สรุปรายการป้ายและสาธารณูปโภคมีดังต่อไปนี้

สร้างใหม่

- 1) ป้ายชื่อโบราณสถาน(LA 1.1) จำนวน 1 ป้าย
- 2) ชุ่มป้ายบรรยายขนาดใหญ่(LA 1.2) จำนวน 1 ป้าย

๗. หลักการทั่วไปในการดำเนินการบูรณะ

๗.๑ เนื่องจากโบราณสถานที่จะดำเนินการบูรณะเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญระดับชาติ ดังนั้นผู้รับจ้างต้องจัดหาช่างฝีมือดี และมีความชำนาญตรงกับหน้าที่ของงานแต่ละส่วน แต่ละประเภทที่จำเป็น และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

๗.๒ ผู้รับจ้างจะต้องตรวจดูแบบ รายการประกอบแบบและบริเวณสถานที่ที่จะดำเนินการและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และแบบโดยละเอียด สอบถามข้อสงสัยและปัญหาต่างๆให้ชัดเจน เมื่อลงนามในสัญญาว่าจ้างแล้วขอมติว่า ผู้รับจ้างเข้าใจความหมายและรายละเอียดของแบบและรายการประกอบแบบโดยชัดเจนแล้ว ถ้ามีปัญหาข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง จะถือเอาคำวินิจฉัยตัดสินของผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการก่อสร้าง ความถูกต้องในวิชาช่าง และความเหมาะสมเป็นข้อยุติ และผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามการชี้แจง รายละเอียดขณะพาดูสถานที่ โดยการเห็นรับทราบในเอกสารข้อชี้แจงเพิ่มเติม ถือเป็นส่วนประกอบหนึ่งของรูปแบบและรายการก่อสร้างด้วย

๗.๓ ผู้รับจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการก่อสร้างจะต้องทำการก่อสร้างให้เป็นไปตามรายละเอียดต่างๆในรูปแบบและรายการประกอบแบบที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งผู้สัญญาได้ลงนามโดยใช้ช่างฝีมือที่ได้มาตรฐานการก่อสร้างในแต่ละส่วน แต่ละสาขา ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะสั่งให้หรือถอนเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหาก

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

พิจารณาแล้วเห็นว่างานที่ทำอยู่ไม่ได้เป็นไปตามหลักการก่อสร้างที่ดีและได้มาตรฐาน ผู้รับจ้างจะต้อง
ยินยอมเปลี่ยนแปลงให้ใหม่โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

๗.๔ ระยะเวลาหรือขนาดในแบบให้ถือตัวเลขเป็นสำคัญ

๗.๕ เมื่อมีปัญหาที่ขัดแย้งกัน หรือไม่มีรายละเอียดชัดเจนที่จะทำการก่อสร้างได้ ให้ผู้รับจ้างแจ้งให้
สถาปนิกผู้ออกแบบหรือผู้แทนทราบ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบหรือคำวินิจฉัยให้ถูกต้องหรือเพื่อจัดทำ
รายละเอียดสำหรับการก่อสร้างเพิ่มเติม โดยถือเอาแบบรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับก่อสร้างนั้นเป็นส่วน
หนึ่งของสัญญาด้วย ทั้งนี้ ผู้รับจ้างจะต้องไม่ดำเนินการไปก่อนที่ผู้ว่าจ้างจะให้ความเห็นชอบหรือวินิจ
ขาด หากผู้รับจ้างดำเนินการไปโดยพลการและเกิดความผิดพลาดขึ้น จะต้องทำการแก้ไขและเปลี่ยนแปลง
ให้ถูกต้องตามคำวินิจฉัย

๗.๖ ก่อนที่ผู้รับจ้างจะลงมือดำเนินการก่อสร้าง จะต้องแจ้งให้ผู้ว่าจ้างได้ทราบเพื่อจัดหาผู้คุมงานหรือ
ผู้แทนผู้ว่าจ้างมาดูแลรับผิดชอบงานก่อสร้างได้

๗.๗ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิ์ที่จะขอเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือลดลงได้ ในกรณีที่มีการพบหลักฐานเพิ่มเติม หรือ
ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่างานที่ทำอยู่มีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้รับจ้างจะต้องยินดีปฏิบัติตาม
แต่ถ้าหากว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือลดลงเป็นส่วนมากแล้ว จะมีการตกลงรายละเอียดเป็นลาย
ลักษณ์อักษร โดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย เพื่อเสนอขอเปลี่ยนแปลงและรายการ

๗.๘ วัสดุต่างๆที่ได้กำหนดไว้ในรูปแบบหรือรายการว่าให้ใช้คุณภาพเทียบเท่าได้ หากผู้รับจ้างจะใช้วัสดุ
ที่มีคุณภาพเทียบเท่าแล้ว ต้องนำเสนอเพื่อให้ผู้ว่าจ้างได้วินิจฉัยเห็นชอบก่อนทุกครั้ง และถ้ามีความ
จำเป็นต้องนำไปทดสอบคุณภาพเทียบเท่าแล้ว ต้องนำเสนอให้ผู้ว่าจ้างได้วินิจฉัยเห็นชอบก่อนทุกครั้ง ซึ่ง
ผู้ว่าจ้างต้องนำไปทดสอบที่สถาบันที่ผู้ว่าจ้างเห็นชอบ โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

๗.๙ ผู้รับจ้างจะต้องจัดวางสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการก่อสร้างให้เป็นระเบียบ ไม่เกะกะ
ขวางทางสัญจร โดยเก็บรักษาให้วัสดุมีคุณสมบัติตามเดิมไม่ชำรุดเสียหายจนเกิดความไม่เหมาะสมสำหรับ
ใช้ในการก่อสร้าง หากมีความจำเป็นต้องสร้างโรงเก็บวัสดุแล้ว ผู้รับจ้างต้องจัดทำโดยความรับผิดชอบของ
ผู้รับจ้าง และให้ปรึกษาเรื่องสถานที่ก่อสร้างโรงเก็บวัสดุกับผู้แทนของผู้ว่าจ้างก่อนลงมือดำเนินการ

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๗.๑๐ ค่าใช้จ่ายต่างๆในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง เช่น ค่าประปา ไฟฟ้า การทดสอบต่างๆที่จำเป็น เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างจะต้องติดต่อและรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ยกเว้นแต่จะได้มีการตกลงกันไว้ก่อน เป็นลายลักษณ์อักษร

๗.๑๑ ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง โดยมีให้เกิดความเสียหายแก่อาคารหรือทรัพย์สินในบริเวณข้างเคียง เช่น อาคารข้างเคียง รั้ว ถนน ทางเท้า ฯลฯ ที่มีอยู่เดิมในบริเวณที่จะทำการก่อสร้างและมิได้มีความเสียหายอยู่ก่อน หากผู้รับจ้างทำความเสียหายใดๆเกิดขึ้นแล้วจะต้องดำเนินการซ่อมแซมส่วนที่เสียหายให้คงสภาพเดิม โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง และให้ดำเนินการให้เสร็จก่อนการส่งมอบงานงวดสุดท้าย

๗.๑๒ หลังการส่งมอบงานแล้ว ในระยะเวลาประกัน ๑ ปี ถ้ามีความเสียหายใดๆเกิดขึ้นแก่โบราณสถานอันเนื่องมาจากสาเหตุความผิดพลาด ความไม่รอบคอบของผู้รับจ้างในการดำเนินการแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องทำการซ่อมแซมโบราณสถาน โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

๗.๑๓ ก่อนการดำเนินงานและในระหว่างการปฏิบัติงาน ผู้รับจ้างจะต้องถ่ายภาพเก็บรายละเอียดทุกขั้นตอน ด้วยภาพถ่ายดิจิทัลความละเอียดอย่างน้อย ๒ ล้านพิกเซล ภาพถ่ายเหล่านี้จะต้องพร้อมนำเสนอผู้ควบคุมงานหรือผู้ออกแบบตรวจสอบได้ตลอดเวลา รวมทั้งจะต้องเก็บไว้ประกอบรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องนำส่งผู้ว่าจ้างตามที่กำหนด

๗.๑๔ ในระหว่างปฏิบัติงาน หากเกิดความเสียหายใดๆซึ่งเกี่ยวกับทรัพย์สิน ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในรูปแบบรายการที่ผู้ว่าจ้างจะต้องทำหรือไม่ก็ตาม ผู้รับจ้างจะต้องชดเชยค่าเสียหายนั้นๆแก่ผู้ว่าจ้าง

๗.๑๕ ผู้ว่าจ้างหรือผู้ควบคุมงานมีสิทธิ์ที่จะห้ามช่างหรือคนงานของผู้รับจ้างคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนไม่ให้มาปฏิบัติงานได้ หากว่าเป็นผลเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างหรือประทุพติไม่ดีต่อผู้ควบคุมงาน

๗.๑๖ ผู้รับจ้างจะต้องแต่งตั้งหัวหน้างานอยู่ประจำ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานฝ่ายผู้ว่าจ้างจะได้สั่งงานได้สะดวก และให้ถือว่าหัวหน้างานได้รับรู้ในเรื่องที่สั่งนั้นแทนผู้รับจ้าง

๗.๑๗ ผู้ว่าจ้างจะต้องตรวจสอบสภาพโครงสร้างโบราณสถานก่อนลงมือปฏิบัติงาน ส่วนของโบราณสถานที่ย่ำหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายระหว่างปฏิบัติงาน ให้ผู้รับจ้างจัดทำค้ำยันและอุปกรณ์ป้องกันโครงสร้างส่วนนั้นให้อยู่ในสภาพปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงาน กรณีที่เกิดอันตรายระหว่าง

รายการประกอบแบบ โครงการฟื้นฟูโบราณสถานอันเนื่องมาจากอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ปฏิบัติงานไม่ว่าจะเนื่องจากความชำรุดของโบราณสถาน ความบกพร่องของอุปกรณ์ ความประมาทของ
คนงาน ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายนั้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๗.๑๘ การทำโครงสร้างนั่งร้าน(ถ้ามี) ผู้รับจ้างจะต้องทำให้มั่นคงแข็งแรงและสามารถให้เจ้าหน้าที่ของ
ฝ่ายผู้ว่าจ้างขึ้นไปตรวจงานหรือปฏิบัติงานได้สะดวกและปลอดภัย

๗.๑๙ ให้ทำการป้องกันวัสดุ อุปกรณ์ของเดิมที่ติดกับกับโบราณสถานหรือที่เป็นส่วนประดับ
โบราณสถาน โดนการหาวัสดุแข็งแรงมาปิดคลุม หรือถอดเก็บรักษา ซึ่งจะต้องทำบัญชีแสดงที่มาของวัสดุ
นั้น

๗.๒๐ เมื่อผู้รับจ้างจะส่งมอบงานงวดสุดท้ายจะต้องทำความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติงานและบริเวณ
ใกล้เคียงให้เรียบร้อยก่อนส่งมอบงาน

๗.๒๑ ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานครบถ้วน ตั้งแต่เริ่ม
ตรวจสอบสถานที่จนส่งมอบงานของแต่ละแห่งที่ได้ดำเนินการ โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบความ
ถูกต้องจากผู้ควบคุมงาน และนำเสนอผู้ว่าจ้างและคณะกรรมการตรวจสอบ ก่อนส่งมอบงานงวดสุดท้าย
ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และจะต้องนำส่งรายงานเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ เป็นต้นฉบับพร้อมซีดีรอมบันทึกข้อมูล
และรูปถ่ายในการดำเนินงานจำนวน ๒๐ ชุด อย่างช้าภายในวันส่งมอบงานงวดสุดท้าย

ห้องประชุมแนวกำแพงที่ห้องกลาง
 ทุกรายการบูรณะ [MA1] [MA2]

ห้องประชุมแนวอิฐที่แคกราว
 ทุกรายการบูรณะ [MA1] [MA2] [MA3]

ห้องประชุมแนวอิฐที่แคกราว
 ทุกรายการบูรณะ [MA1] [MA2] [MA3]

ห้องประชุมแนวกำแพงที่ห้องกลาง
 ทุกรายการบูรณะ [MA3]

ห้องประชุมแนวอิฐที่แคกราว
 ทุกรายการบูรณะ [MA1] [MA2] [MA3]

ห้องประชุมแนวอิฐที่แคกราว
 ทุกรายการบูรณะ [MA1] [MA2] [MA3]

สร้างซุ้มเข้าตามแบบ LA 1.2
 ทุกรายการบูรณะ [SNI]

พื้นที่ปลูกหญ้า
 ทุกรายการบูรณะ [PL]

ผังบริเวณวัดมหาธาตุ
 มาตรฐาน 1 : 1000

ซุ้มขาบันได

ห้องน้ำ

ลานจอดรถ

ร้านค้า

สร้างซุ้มเชื่อมแบบ LA 1.1
 ทุกรายการบูรณะ [SNI]

ผู้ปฏิบัติงาน

เจ้าของเขียนแบบ

ช่างจก	นายสุภาน วัฒน	
สถาปนิก	นายธนกร วัฒน	
วิศวกร	นายไพโรจน์ วัฒน	
นักโบราณคดี	นายพงศ์วุฒิ วัฒน	
เขียนแบบ	นายธนกร วัฒน	
สีตลก		

คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ วัฒน	<i>[Signature]</i>
กรรมการ	นายวิเศษ วัฒน	<i>[Signature]</i>
กรรมการ	นายสุรวิทย์ วัฒน	<i>[Signature]</i>
กรรมการและเลขา	นายวิเชียร วัฒน	<i>[Signature]</i>

ชื่อแบบ

นางจางโยธา		
นางรังษิณีพร		
สถาปนิก		
ภูมิสถาปนิก		
วิศวกรโยธา		
วิศวกร		
นักวิทยาศาสตร์		

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุวิทย์ วัฒน	<i>[Signature]</i>
ภูมิสถาปนิก	นายไพโรจน์ วัฒน	<i>[Signature]</i>
วิศวกรโยธา	นายวิเศษ วัฒน	
วิศวกร	นายวิเศษ วัฒน	<i>[Signature]</i>
นักวิทยาศาสตร์	นายวิเศษ วัฒน	<i>[Signature]</i>

ผู้ปฏิบัติ

ช่างควบคุมช่าง	นายธนกร วัฒน	<i>[Signature]</i>
----------------	--------------	--------------------

โครงการอนุรักษ์โบราณสถานฝั่งนครหลวง ก่อ ปีงบประมาณ ๒๕๕๐

ฉบับที่ : ๕๖

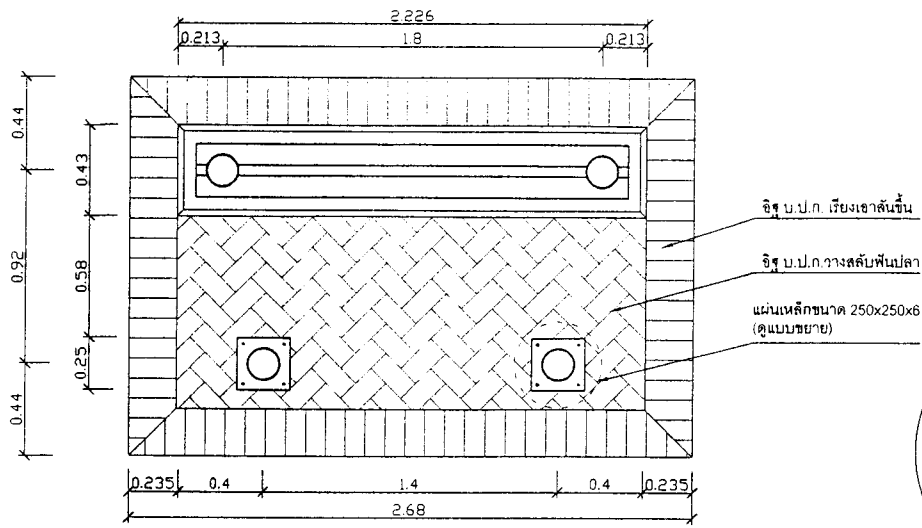
ผังบริเวณวัดมหาธาตุ จังหวัดนครราชสีมา

รหัส	มาตรฐาน	แบบที่	จำนวนแผ่น
01-1	1:1000	1	5

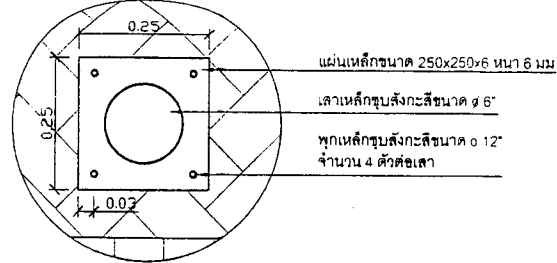
สำนักโบราณคดี

กรมศิลปากร

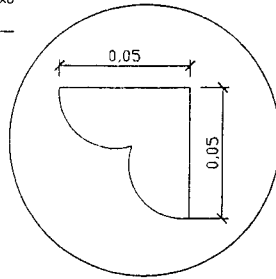

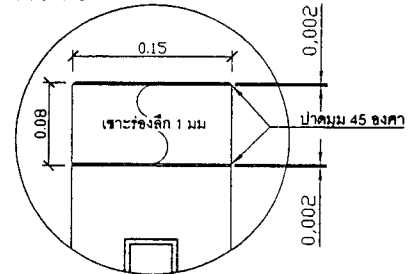
แปลน
มาตราส่วน 1:25

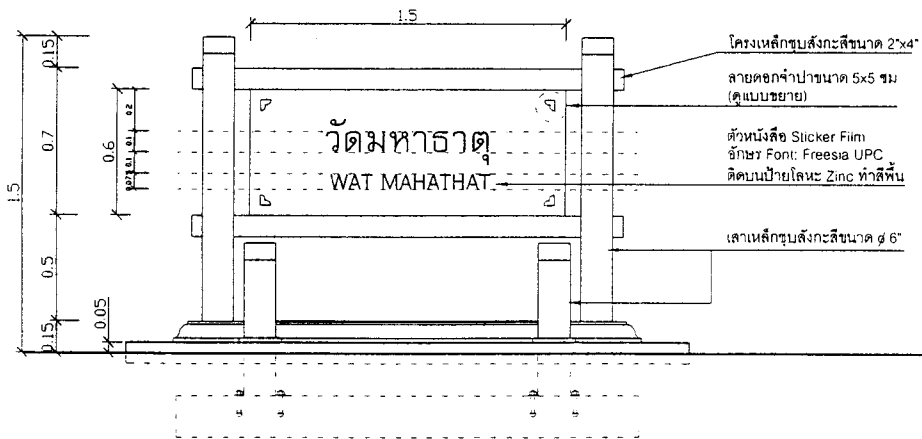
แบบขยายฐานเสา
มาตราส่วน 1:10

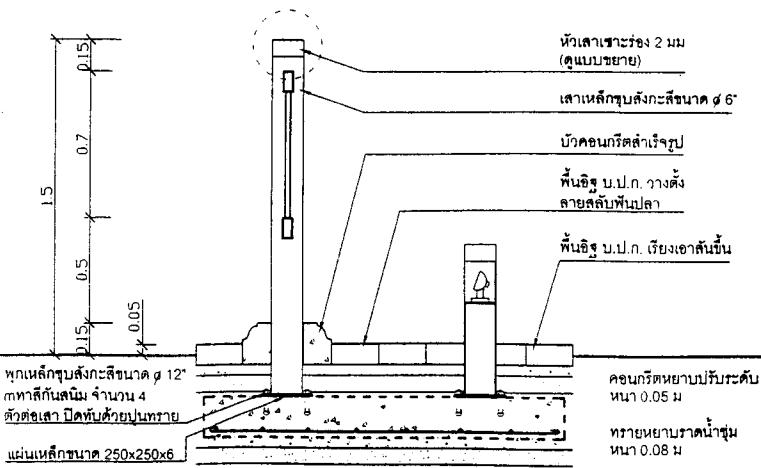
แบบขยายลายดอกจำปา
มาตราส่วน 1:2

แบบขยายหัวเสา
มาตราส่วน 1:5

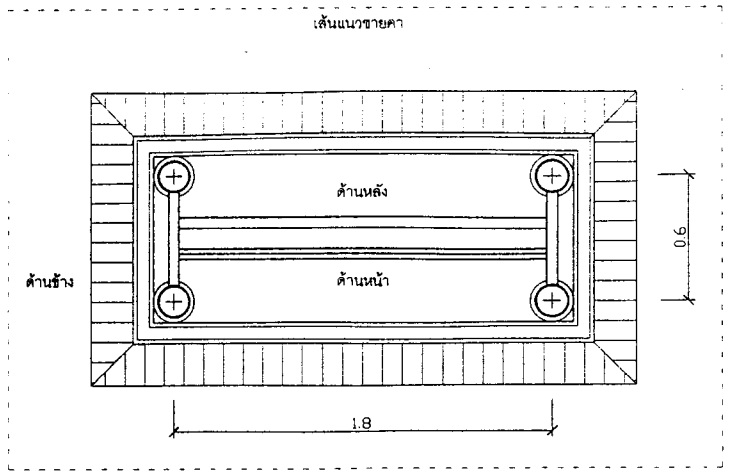

รูปด้าน
มาตราส่วน 1:25

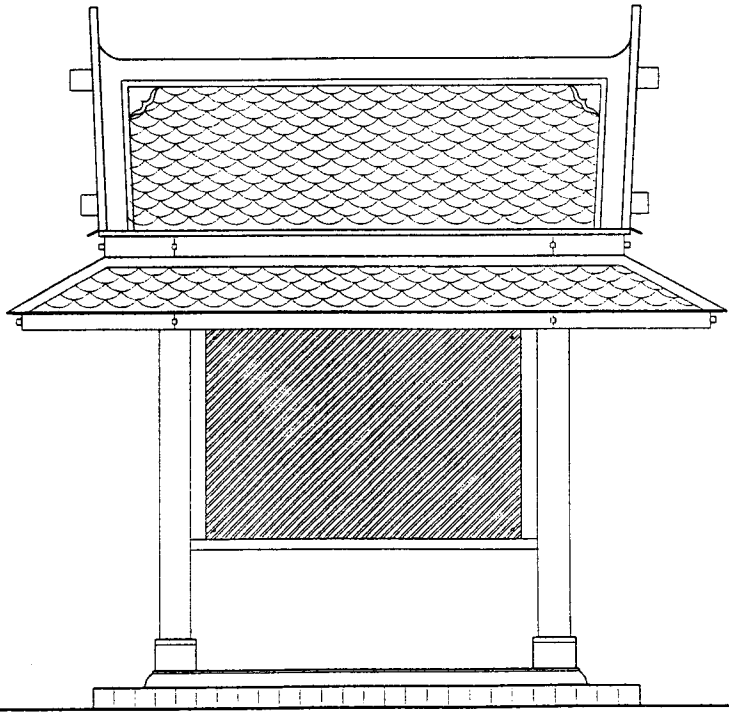

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:25

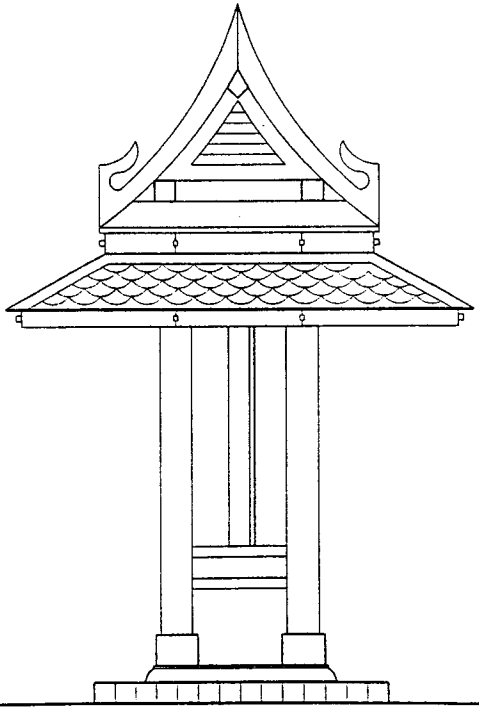
ผู้ปฏิบัติงาน		
สำรวจเขียนแบบ		
ทราฟฟิค	นายปาน พงศา	
สถาปัต	นายอนุช ธิษะณกุล	
วิศว	นายไพโรจน์ ธรรม์	
นักโบราณคดี	นายอัษฎพงศ์ สมบุญดี	
เขียนแบบ	นายอนุช ธิษะณกุล	
วิศวกร		
คณะกรรมการควบคุมตรวจสอบ		
ประธานกรรมการ	นายวิวัฒน์ วัฒนกุล	
กรรมการ	นายสุวิทย์ ฐานันท์	
กรรมการ	นายสมชาย ธิษะณกุล	
กรรมการและเลขาฯ	นายวิเชียร ธิษะณกุล	
ชื่อยาแบบ		
นายอนุช ธิษะณกุล		
นายปาน พงศา		
สถาปัต		
วิศวสถาปัต		
วิศวกร		
นักโบราณคดี		
ตรวจ/เห็นชอบ		
สถาปัต	นายอนุช ธิษะณกุล	
วิศวสถาปัต	นายไพโรจน์ ธรรม์	
วิศวกร	นายอัษฎพงศ์ สมบุญดี	
นักโบราณคดี	นายอนุช ธิษะณกุล	
ผู้ควบคุมการก่อสร้าง	นายอนุช ธิษะณกุล	
ผู้ควบคุมการดำเนินงาน		
ผู้อนุมัติ		
ปลัดเทศบาล	นายสุวิทย์ ธิษะณกุล	
รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๖๖		
นาย : นายวิวัฒน์ วัฒนกุล (นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่)		
รหัส	รหัสชุดแบบ	แผ่น
CI-2	1:750	2
สำนักโบราณคดี		
กรมศิลปากร		

แปลน
มาตราส่วน 1:25

รูปด้านหน้า
มาตราส่วน 1:25

รูปด้านข้าง
มาตราส่วน 1:25

ผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ควบคุมแบบ		
ร่างวิชา	นายสุวิทย์ วัฒน	
สถาปนิก	นายสมชาย วัฒน	
วิศวกร	นายไพโรจน์ วัฒน	
นักเขียนค	นายจตุรนต์ วัฒน	
เขียนแบบ	นายสมชาย วัฒน	
วิศวกร		

คณะกรรมการตรวจสอบร่าง		
ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ วัฒน	
กรรมการ	นายจตุรนต์ วัฒน	
กรรมการ	นายสมชาย วัฒน	
กรรมการตรวจสอบ	นายไพโรจน์ วัฒน	

ชื่อแบบ		
นายวิชา		
นายวิชา		
สถาปนิก		
วิศวกร		
นักเขียนค		
เขียนแบบ		
วิศวกร		
นักเขียนค		

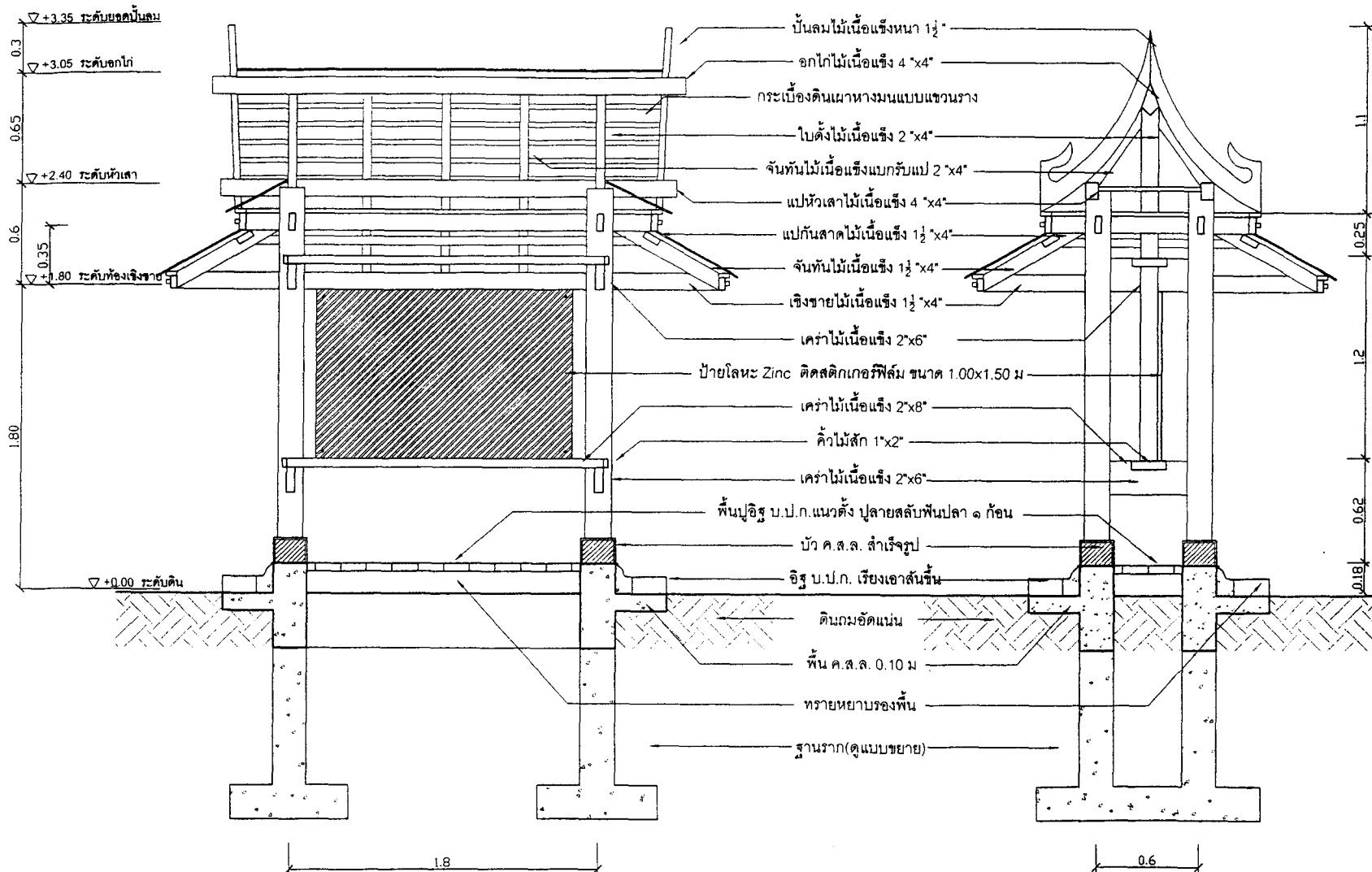
ตรวจ/เห็นชอบ		
สถาปนิก	นายสุวิทย์ วัฒน	
วิศวกร	นายไพโรจน์ วัฒน	
นักเขียนค	นายจตุรนต์ วัฒน	
เขียนแบบ	นายสมชาย วัฒน	
วิศวกร	นายสุวิทย์ วัฒน	
นักเขียนค		

ผู้อนุมัติ		
สถาปนิก	นายสุวิทย์ วัฒน	

โดยทางผู้รับใบอนุญาตดำเนินการก่อสร้างตามแบบที่แนบมา

รหัส	ขนาด	ชนิด	จำนวน
CI-3	1:750	3	

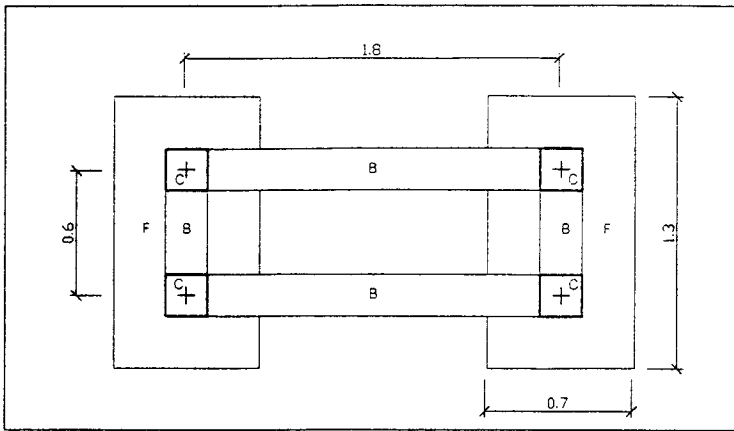
สำนักโบราณคดี

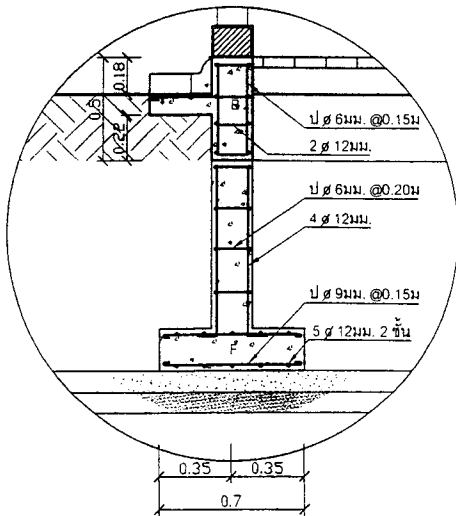
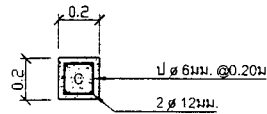
รูปตัดตามยาว
มาตราส่วน 1:25

รูปตัดตามขวาง
มาตราส่วน 1:25

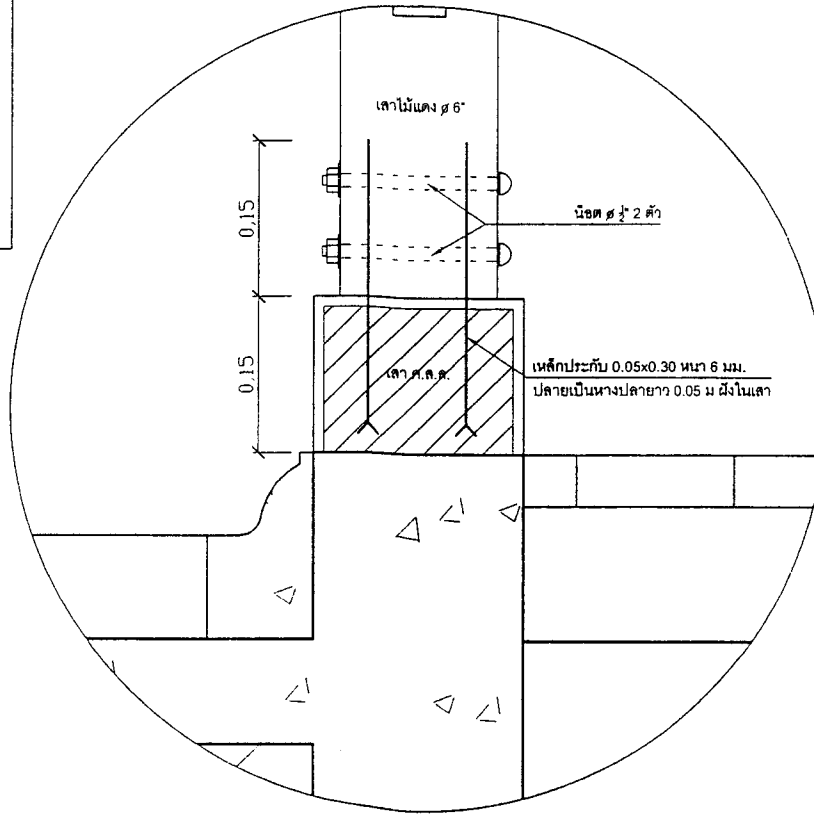
ผู้ปฏิบัติงาน		
สาขาวิชาเรียนแบบ		
วิชาวิชา	นางสาว รุ่งฤดี	
สถาปัตย์	นางสาว รุ่งฤดี	
วิชา	นางสาว รุ่งฤดี	
นักโบราณคดี	นางสาว รุ่งฤดี	
เขียนแบบ	นางสาว รุ่งฤดี	
ศิลปะ		
คณะกรรมการตรวจงาน		
ประธานกรรมการ	นางสาว รุ่งฤดี	
กรรมการ	นางสาว รุ่งฤดี	
กรรมการ	นางสาว รุ่งฤดี	
กรรมการตรวจงาน	นางสาว รุ่งฤดี	
สถาปนิก		
นางสาว รุ่งฤดี		
นางสาว รุ่งฤดี		
สถาปนิก		
ผู้ควบคุม		
วิชา		
นักวิทยาศาสตร์		
ตรวจ/เห็นชอบ		
สถาปนิก	นางสาว รุ่งฤดี	
ผู้ควบคุม	นางสาว รุ่งฤดี	
ผู้ควบคุม	นางสาว รุ่งฤดี	
ผู้ควบคุม	นางสาว รุ่งฤดี	
ผู้ควบคุม	นางสาว รุ่งฤดี	
ผู้ดูแล		
สถาปนิก	นางสาว รุ่งฤดี	
โดยงานเขียนแบบและออกแบบโครงสร้างเหล็ก		
วันที่		
วันที่	เวลา	จำนวน
CI-4	1:25	4
สำนักโบราณคดี		

แปลนโครงสร้างใต้ดิน
 มาตรฐาน 1:25

แบบขยายโครงสร้างใต้ดิน
 มาตรฐาน 1:25

แบบขยายการต่อเสา
 มาตรฐาน 1:25

ผู้ปฏิบัติงาน

ฝ่ายเขียนแบบ		
วิชาชีพ	นายสุวิทย์ พลเอก	
สถาปนิก	นายสมชาย ใจดี	
วิศวกร	นายโพธิ์พงษ์ วัฒน	
นักเขียนแบบ	นายจตุรงค์ สมภรณ์	
ช่างเขียน	นายสมชาย ใจดี	
คณา		

คณะกรรมการตรวจร่าง

ประธานกรรมการ	นายสุวิทย์ พลเอก	SM
กรรมการ	นายสมชาย ใจดี	SM
กรรมการ	นายจตุรงค์ สมภรณ์	SM
กรรมการและตรวจ	นายโพธิ์พงษ์ วัฒน	SM

ออกแบบ

นายช่างโยธา		
นายช่างเขียนแบบ		
สถาปนิก		
วิศวกรโยธา		
วิศวกร		
นักเขียนแบบ		

ตรวจ/เห็นชอบ

สถาปนิก	นายสุวิทย์ พลเอก	SM
วิศวกรโยธา	นายสมชาย ใจดี	SM
นักเขียนแบบ	นายจตุรงค์ สมภรณ์	SM
ช่างเขียน	นายโพธิ์พงษ์ วัฒน	SM
ผู้ควบคุมงาน	นายสุวิทย์ พลเอก	SM
ผู้เขียนแบบ	นายสมชาย ใจดี	SM

ผู้ปฏิบัติงาน

สถาปนิก	นายสุวิทย์ พลเอก	SM
---------	------------------	----

โครงการ: โครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ ชั้นที่ ๒-๕

ขนาด: ๑:๒๐๐

วันที่	รายการ	หน้า	จำนวน
01-5	1:200	5	5

สำนักวิชาชีพ